

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

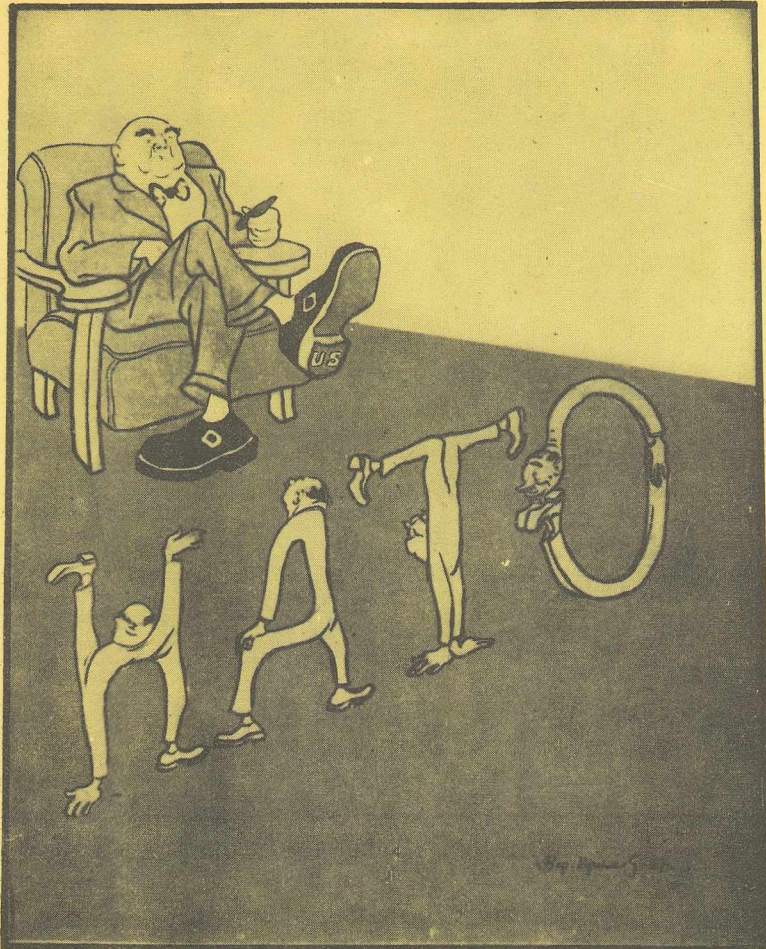
Nr. 18 - (115)

ANUL VI - 3 AUGUST 1957

Biblioteca Centrală
Raională a
Județului Deva

Din presa de peste hotare

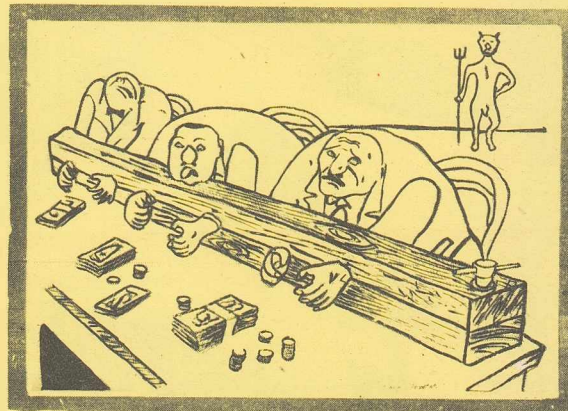
Bossul de peste ocean în Europa occidentală
- Îmi plac politicienii care manifestă maleabilitate.

(desen de B. Efimov din „Krokodil”-
U. R. S. S.)

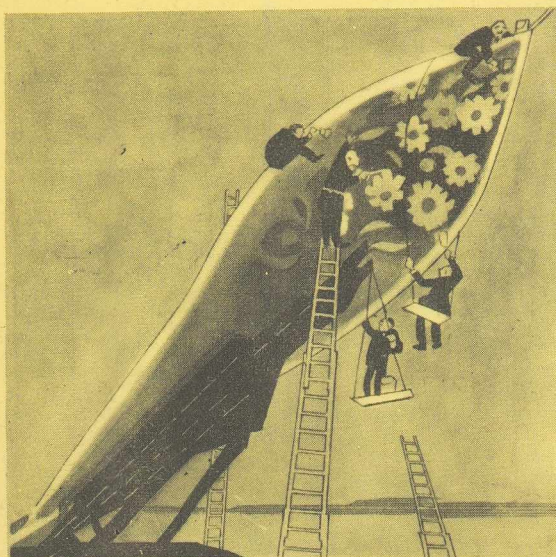
Parcă miroase a ars!

(desen de Klaus Arndt din „Neues
Deutschland”-R. D. Germană)

Iadul delapidatorilor

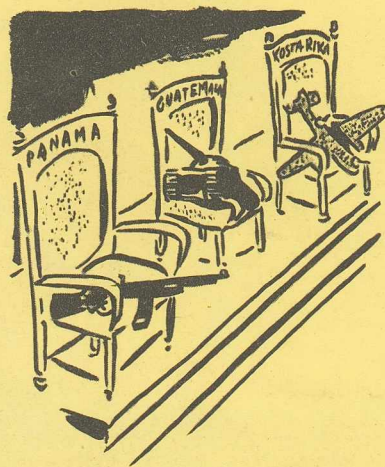
(din „Svět v Obrazech”-R. Cehoslovacă)

Bomba atomică nu este atât de înspăimântătoare

„Acum, domnii mei, încă vreo doi ingerășii și la vîrf un trandafir...”

(din „Simplicissimus”-R. F. Germană)

Președinți „made in S.U.A.”

(din „Volksstimme”-Austria)

Dictatorul

(desen de Canova, din „Unita”-Italia)

Reportaj de la FESTIVAL

Delegați români în răstimpul dintre două manifestări.

Un mic mănunchi din marea familie a popoarelor sovietice. Reprezentanți ai republicilor unionale frățesti.

Te aflăm pe stadionul „V. I. Lenin” din Moscova. Imensa cupă înțesată de oameni reamăță de emoție; peste câteva clipe va începe marea sărbătoare a tinereții. La poarta stadionului, două inele de logodnă—simbol al dăruirii dragostei sincere—pe care sînt scrise cuvintele: „Bine ați venit!” Bine ați venit tineri nepoți ai străbunului nostru pămînt; Moscova vă primește cu pîine și sare, așa cum a primit întotdeauna pe cei cu inima curată, dăruindu-le, asemenea lui Danko, propria-i inimă.

22 de drapele ale țărilor participante la Festival flutură în adierea vîntului. Deodată, privirile se îndreaptă spre tribuna oficială. Sosesc oaspeții de onoare, conducătorii țării gazdă și înalți oaspeți de peste hotare. Fanfara anunță începerea defilării. Apare un glob uriaș. În urma lui steaguri, sute de steaguri și fete în veșminte albe. Se defilează în ordinea alfabetului sovietic, a, b, v, g, d. Trec solii Australiei, avînd pe costume un cangur, emblema țării lor. Trec tinerii din Albania, Austria, Algeria. Pitorescul stadionului este de nedescris în aceste clipe. Fiecare coloană își are culorile, nuanțele și. Bulgaria ne sugerează trandafirii, Ungaria muzica lui Liszt și verdele pustiului.

Defilează reprezentanții ai Argentinei, tineri din Colombo, trimișii studenților din Oxford, muncitorii din Țara Galilor. Printre delegații Statelor Unite, un tânăr are la sosirea sa la Moscova mărturisirea cu emoție că în viața lui n-a văzut o asemenea primire călduroasă. Prin mijlocul ovațiilor entuziaste își face apariția delegația R.P.R. Din toate culorile stadionului răsună cuvintele pace și prietenie.

Un val de tineri se revarsă nestăvilit, ducînd pe prim plan pe tinerii din India, din Coreea și din marea Chină.

Un explozie de urale cutremură stadionul. Peste 100.000 de oameni se ridică în picioare pentru a saluta așa cum se cuvine pe reprezentanții țării gazdă. Pe stadion a intrat delegația formată din 3.000 de tineri constructori ai comunismului. Au venit din Altaiul deșertat, din Ucraina înșorită, din nordul înghețat, din republicile asiatice. Parada festivă s-a încheiat. Serghei Romanovski, președintele Comitetului de pregătire a Festivalului, urează celor prezenți bun venit. Pe rînd iau cuvîntul reprezentanții celor cinci continente. Apoi izbucnesc din nou uralele. La microfon se află K. E. Vorosilov. Cuvîntul său însuflețit cucerește inimile tuturor:

„Bine ați venit, dragi prieteni, la Festivalul de tineri care vine de pe toate continentele.

Am venit în aproape toate țările globului pămîntesc. Fiecare delegație a adus cu sine la Moscova o parte din viața poporului ei, cu particularitățile și trăsăturile sale naționale... Voi aduceți cea mai prețioasă contribuție la nobila cauză comună tuturor popoarelor — cauza consolidării păcii și prieteniei pe pămînt... Privindu-vă, vreau să spun că în străvechea noastră Moscova, pe pămîntul nostru a venit pentru a doua oară anul acesta o fermecătoare primăvară... Trăiască tinerețea — minunata primăvară a omeniirii. Trăiască popoarele care au rămas pe tinerii lor reprezentanți la cel de-al VI-lea Festival Mondial!

Și acum, încet, se înalță steagul Festivalului. Zeci de mii de porumbei își iau zborul spre înaltul cerului. Tinerii din lumea întreagă, stați de strajă bunului cel mai prețios: Pacea!

Octav PANCU-Iași

Deschiderea celei de-a treia ediții a jocurilor sportive prietenești.

Delegați din Mexic, Vietnam, Salvador, s-au întâlnit cu tinerii sovietici.

Între isteria războinică și bigbusiness-ul celor din Wall-Street există o strinsă lecătură. Reproducem dintr-un număr recent al revistei americane „Life” reclama ce se face în S.U.A. unor măști plastice de așa-zisă protecție împotriva particulelor radioactive.

„Hy”

12 iulie 1957. O zi toridă, cu nimic deosebită de zilele anterioare. Plămîni ur. ași ai Americii respiră normal. Act vitate obișnuită: la bursa din Wall-Street, la abatorul din Chicago, la universitatea din Princeton, la fermele din Iowa. Statuia Libertății privește imobilă întinderile oceanului. Plămîni uriași ai Americii continuă să respire ritmic. Deodată, însă...

Deodată încep să urle sirenele pe o mare parte a teritoriului Statelor Unite: alarmă aeriană!

Sirenele urlă. Oamenii aleargă care încotro, fiecare încearcă să se adăpostească cum și unde poate. Săliile de spectacole și restaurantele se golesc rapid, furnicarul de oameni din instituțiile publice, din bănci și magazine, dispere cît ai bate din palme. Străzile devin pustii; rămîn doar polițiști veghind și automobile abandonate.

La Washington, președintele Eisenhower și colaboratorii săi intimi sînt evacuați de la Casa Albă cu ajutorul elicopterelor și duși spre o destinație necunoscută.

Bombardare supersonice, venind dinspre Polul Nord, lansează bombe cu hidrogen. Potrivit calculelor administrației apărării pasive, 55% din populația Statelor Unite — adică 95.521.526 de persoane — este concentrată în regiunile devastate de atacul nuclear. Serviciile apărării pasive au declarat imediat că este dificil să se apreciază numărul exact al victimelor, dar că este de presupus că o parte însemnată a celor aproape o sută de milioane de oameni locuind în regiunile lovite sînt morți sau răniți. Alte anunțuri nu deținem...

Evident, nici un bombardier „inamic” nu a atacat Statele Unite, nici o bombă „H” nu a explodat deasupra Americii (înafara celor experimentate în Nevada...) și nici un american nu a murit și nu a fost rănit în urma „atacului” (decît, poate, în învălmășeala și panica produse de alarmă...). Totuși helicopterele s-au ridicat deasupra Casei Albe, evacuînd pe președinte, și milioane de americani s-au ascuns de bombardierele „inamice” înarmate cu bomba „H”. Era exercițiul „alarmă 1957”...

Pentru ce a fost nevoie de această mascaradă? Dl. Dulles nu ne-a oferit un răspuns în cadrul obișnuitei sale conferințe de presă săptămînale. În schimb, a declarat candid că nu are nici o părere despre tratativele de

dezarmare de la Londra. Și a adăugat, tot candid, că se studiază crearea unui fond de arme nucleare ale N.A.T.O....

Publicul american a citit în ziare că sovieticii fac noi propuneri de dezarmare. Nikita Hrușciov a pătruns, prin intermediul ecranelor de televiziune, în casele a milioane de americani și le-a oferit, calm și zîmbitor, prietenia și colaborarea pașnică a popoarelor sovietice. Americanul mijlociu începea să înțeleagă că „rușii” nu sînt chiar așa de răi cum îi prezintă dl. Nixon sau amiralul Radford; ei nu umblă cu cuțitul în dinți și nici nu urmăresc să ștergă de pe hartă Statele Unite ale Americii. S-or fi gîndit strategii „războiului rece” de la Pentagon și Departamentul de Stat: asta nu-i bine! Ia să mai zgîndărim oleacă opinia publică și să-i stimulăm spaima și ura împotriva rușilor...

...Drept care a fost organizat exercițiul „alarmă 1957”.

Hotărît lucru, dacă nu există primejdie de agresiune sovietică, ea trebuie inventată! Și a fost inventată: valuri de bombardiere supersonice, venind dinspre Polul Nord (ce avioane să vină dinspre Polul Nord? Din Nicaragua, din Luxemburg?...), bombe H, morți și răniți etc. etc. S-a procedat după toate regulile artei războinice.

Și în acest timp la Londra propunerile sovietice de dezarmare și de înlăturare a primejdiei atomice găseau un slab ecou la reprezentantul american. Or fi avînd alte socoteli inițiatorii exercițiului „alarmă 1957”?

Cînd un bolnav mintal dă semne de anumite tulburări motorii, medicii obișnuiesc să spună: „Hy”. Este o prescurtare convențională a cuvîntului isterie: să nu știe și să nu se supere bolnavul.

Exercițiul „alarmă 1957” este o mostră de isterie în toată regula. De isterie războinică colectivă și cu atît mai reprobabilă. Spunem deschis: is'er'e. Chiar dacă o știi și s-o supăra bolnavul!

Petre MACOVEANU

„PROTESTEZ împotriva dărmării Teatrului Saint-James”, a declarat cunoscuta artistă engleză Vivien Leigh — soția lui Laurence Olivier — într-o spectaculoasă intervenție în Camera Lorzilor. În apărarea vechiului teatru londonez — în locul cărui urmează să se construiască imobilul unei mari bănci — s-au ridicat numeroși actori britanici. În fotografie: Vivien Leigh vorbind la un miting de protest la care participă și Laurence Olivier (al doilea din stînga).

Hewlett Johnson, decanul de Canterbury, își petrece concediul în R. P. Polonă. Iată-l cu soția și fiica sa Karen. La plecarea spre Varșovia.

ÎN SCHIMB DE EXPERIENȚĂ. O delegație de deputați în Statul Popular al orașului Bacău a vizitat recent R.S.S.A. Bașchiria, ca răspuns la vizita făcută la Bacău de un grup de deputați din Bașchiria. În fotografie: membrii delegației băcăoane împreună cu cîțiva prieteni sovietici.

COLONIALISTUL ENGLEZ: Față de situația din regiunea golfului Persic, politica noastră este aceea... **MARILOR ACȚIUNI.**

Desen de Radu DRĂGAN

CĂLĂUL patrioților guatemalezi, dictatorul Castillo Armas, a fost asasinat în propriul său palat de către unul din membrii propriei sale gărzii. După ce, în urmă cu trei ani, odiosul aventurier a pus mâna pe putere cu ajutorul patronilor săi nordamericani, producând mari vărsări de sânge, el a căzut victima acestor metode teroriste pe care le-a instaurat în Guatemala în schimbul dolarilor trădării. Urât și blestemat de întregul popor guatemalez, Armas a împărțit soarta multor alți dictatori din America Latină. Iată-l în fotografie, însoțit de unul din gealașii săi, în zilele când Armas se credea stăpîn pe situație.

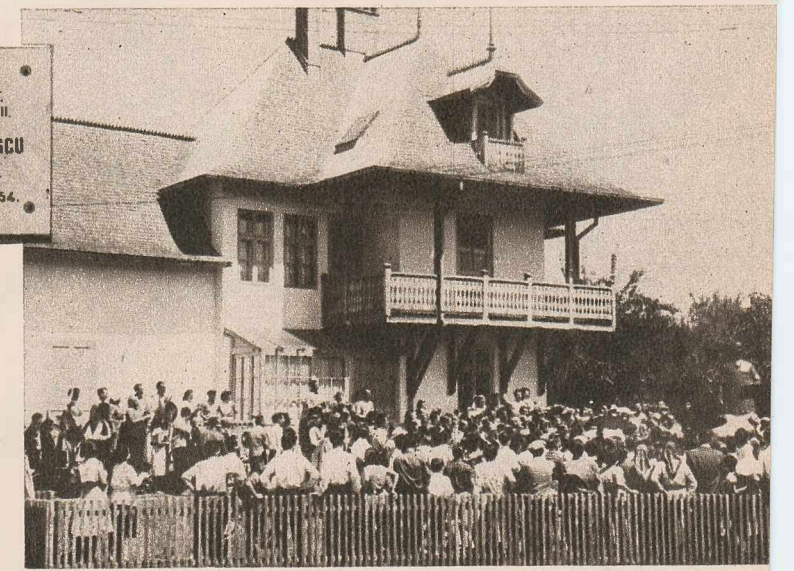
LA MOSCOVA a avut loc o mare expoziție de modele, cu prilejul celui de-al 8-lea Congres Internațional al Model. Au fost prezentate ultimele modele de toamnă pentru bărbați și femei.

FOTOCRONICA

4 AUGUST, ZIUA MARINEI REPUBLICII POPULARE ROMINE, sărbătoria noastră care înconjoară cu dragoste pe apărătorii frontierelelor maritime ale țării.

Fotografie de Viorel LUPU

LA CÎMPINA, ÎNTR-UN CADRU SOLEMN, a fost dezvelit duminică monumentul lui Nicolae Grigorescu, de la moartea căruia s-au împlinit 50 de ani. Monumentul a fost ridicat în fața casei în care a trăit marele pictor, azi casă memorială.

Fotografie de F. URSEANU

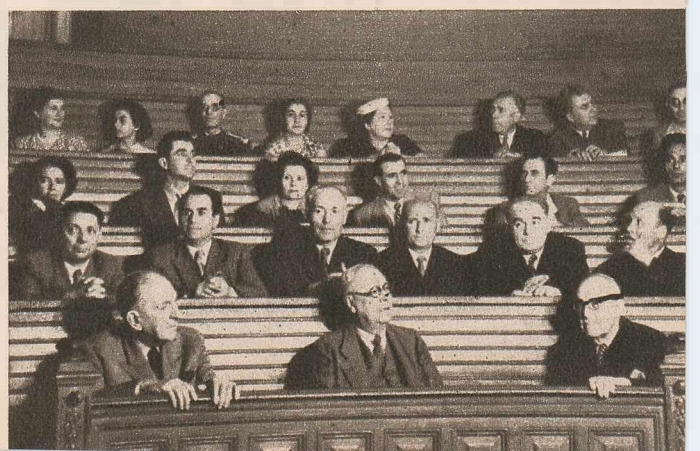

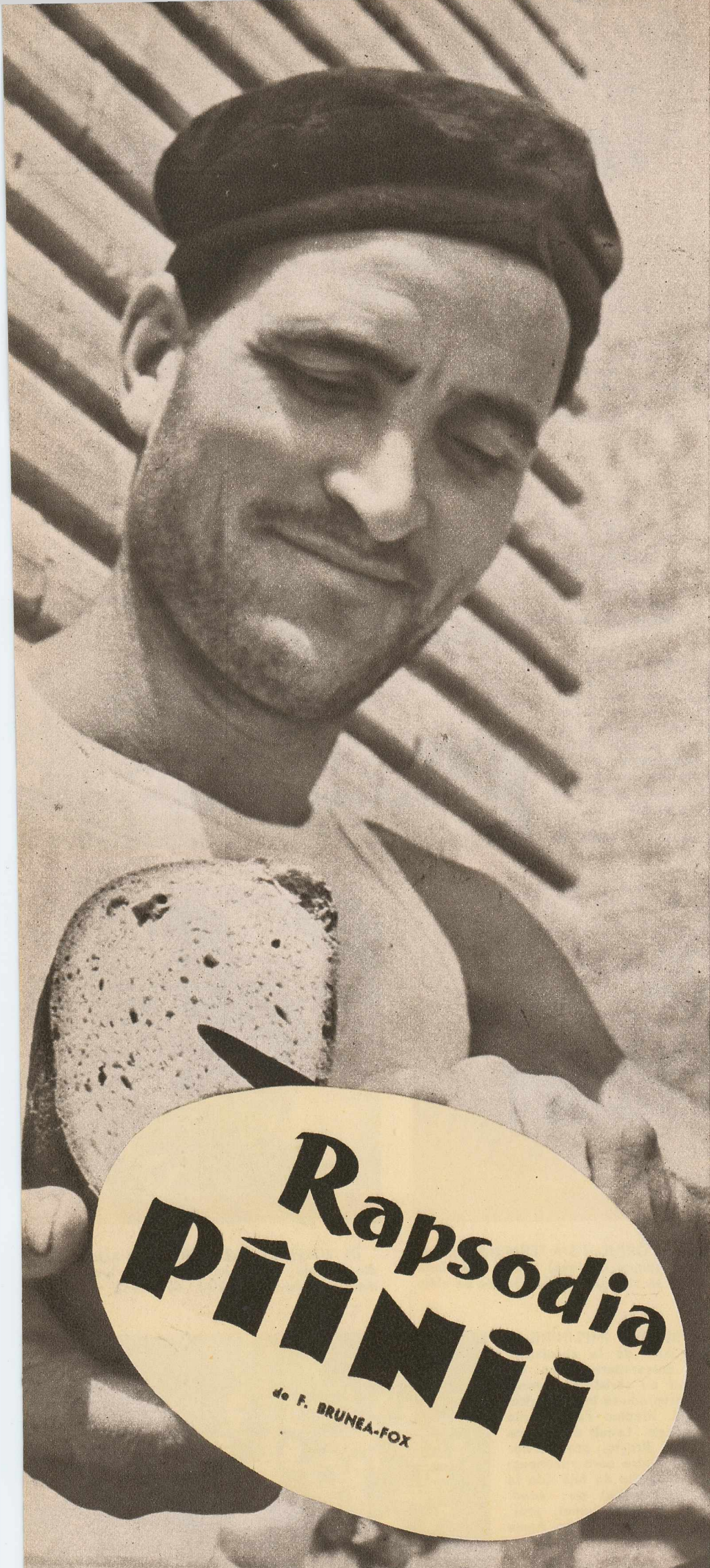
STRÎNSUL GRÎULUI S'A TERMINAT în satul Găgeni (regiunea Craiova). Acum este rândul pionierilor să strîngă spicele rămase pe cîmp.

ÎN VOLERILE FAZANERIEI „23 AUGUST- din Pischla (regiunea Timișoara) cresc, în momentul de față, 1.200 de fazani.

CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 25 DE ANI de la absolvirea studiilor universitare, vreo 80 de medici au sărbătorit evenimentul întrunindu-se în amfiteatrul Institutului Medico-Farmaceutic din București. Locul de onoare a fost dat, firește, profesorilor promoției, dintre care recunoaștem în fotografia de față (de la stînga la dreapta) pe: acad. prof. dr. N. Hortolomei, prof. dr. Manolescu și prof. dr. Amza Jîneu.

Rapsodia Pâinii

de F. BRUNEA-FOX

La mijirea fiecărui început de zi, e pâinea. Și cu acest astru luminos, universal ca soarele, aș porni un film ce și-ar propune să descrie o zi din viața Capitalei. Cu vrăbiile gureșe ciugulind în bățutura morii grâu și fărmături de pită caldă. Cu caravana camioanelor lăstnd pe străzi cel mai bun și mai optimist cântec de trezire. Acea „aubade“, cum zic franțuzii, ce delectează cu parfum visul copiilor, ultimul vis precedind ora sculării mai târzie, iarna; care-l face pe muncitorul matinal să scoată capul pe fereastră vara, ca să adulmece mireasma deosebită, primordială, a aurorii și să exclame satisfăcut: „Miroase a pline proaspătă“.

Nu știu cum s-ar desfășura scenariul, ce imagini oglindind caracterul altor activități cuprinse în cadrul unei zile a vremii noastre sînt indispensabile. Dar oricare ar fi ele, inspirate de realități grăitoare, ecranul îl văd însuflețit de această imagine inițială pe care aș readuce-o din cînd în cînd — ca un leit-motiv într-o rapsodie dedicată orașului modern — în felurite perioade ale orelor citadine. În chifla pe care o mușcă, în recreație, școlarul... În colțul ieșit puțin din buzunarul hainei aninate de zidar de cuiul schelei, sus, la al optulea etaj... În tăvile cu patiserie descărcate din camionetă, la cofetăriile periferice... În scena vesperală a plăcintăriilor, cînd gurile se frig mestecînd pateurile fierbinți. Și în ultima viziune ce încheie simfonia activă a zilei, aceea a mecanicului supraveghind motoarele uzinei electrice, tîrziu, cînd orașul doarme. Refuz să-l fixezi în atitudinea rigidă în care unii scriitori personifică conștiința muncii, înțepenit, cu ochii ațintiți ceasuri de-a rîndul pe dinamometru. Il văd scrutînd din cînd în cînd prin fereastră luminile orașului și mestecînd agale o bucată de pline.

TITANUL HRANEI NOASTRE

E ca o lampă strălucind de lumină la căpătiul zilei nou-născute — pâinea. Dar pentru ca niciodată să nu se stingă, uleiul ei trebuie întreținut veșnic. Il scoate plugarul din fîntina grasă a pămîntului, îi dă formă și contur familiar brutarului și această permanentă grijă a brutarului de a aprinde în fiecare început de zi lampa pîinii, angrenat în scenariul închinat metropolei.

Am găsit elementele fărîrii lui, la o fabrică de pline. Cea mai mare din

țară, cum îi stă frumcos unei întreprinderi de panificație răspunzătoare de majora parte a necesităților Capitalei. „Constantin David“ se numește fabrica și cînd o vizitezi pentru prima oară îți se par mititele celelalte „brutării“ bucureștene, totuși „barosane“, unele.

Cînd vezi o cădere de apă captată în turbine, te interesează să știi, după ce ai admirat tabloul, forța ei energetică. Intrînd în curtea combinatului, am măsurat cuprивirea enormele proporții ale clădirii întinse pe multe hectare de teren, înălțate pe cîteva etaje. Nu o singură clădire. Clădiri. Unite sus prin pasarele, ca într-un sistem arterial, prin care circulă materia primă și cea semilucrată. Aveam pe retină priveliștea masivă a zidurilor și imediat am întrebat:

— Cîtă pline livrează colosul ăsta, ca să-și justifice statura?

— O sută patruzeci și cinci de mii de pîini zilnic — a răspuns, simplu, tovarășul Bacheș Dumitru, șeful producției.

Împrumutîndu-i tonul, am aprobat. Ca și cum nici nu era de așteptat o altfel de performanță, din partea unui atlet cu asemenea mușchii-latură.

— Frumos!

— Afară de pline — continuă informatorul, fără să-și schimbe inflexiunea vocii — combinatul nostru e apt și pentru alte lucruri, lăsînd la o parte moara, care macină sute de vagoane pe lună. Fabricăm paste făinoase: spaghete, macaroane...

— Tăiței! — l-am ajutat, ca să vadă că nu mi-e străină familia acestor specialități.

— Da, tăiței. Apoi chifle și patiserie, briose, b'scuiți obișnuiți și cu ciocolată. Numai „Eugonia“, „Primăvara“, „Pișcoturi populare“ însumează 2500-3000 kilograme zilnic.

— „Eugonia“? „Primăvara“? Îmi plac denumirile.

— Destinați copiilor — mă lămurește, cu un suris patern ce trădează, în pofida vârstei sale tinere, natura familială a sentimentelor consacrate celei mai fragede categorii de „consumatori“. Dar toate astea sînt mai sugestive văzute la fața locului, secție cu secție, tovarășe ziarist.

UȘOR SE MĂNINCĂ, TRUDNIC SE FABRICĂ

Fusesem prevenit că, la „Constantin David“, sistemul mecanizării maxime ușurează enorm munca omului. Într-adevăr, o fabrică modernă de pline te depărtează fantastic de fizionomia clasică a brutăriei. Malaxoare, benzi rulante, prese, scripete, cuptoare ca de uzină, imen-

.. Am măsurat cu prioritatea enormele proporții ale clădirii întinse pe multe hectare de teren, înălțate pe câteva etaje...

sitatea sălilor au travestit industrial înfățișarea consacrată de imaginea desuetă a brutarului cu tichie albă pe cap și brațe suflecate, cu bustul gol vara, săvârșind toate fazele pităritului, de la căratul sacilor cu făină, în spinare, la înșirarea jimblelor coapte pe taraba din fața cuptorului. Te-ai crede într-o fabrică — să zicem de... confecțiuni — mecanizată, dacă mireasma bună a plinii, pospaiul făinii pe dușumea n-ar trăda caracterul industriei. Făina curge de la moară, sărind peste

spațiul curții, în depozitul fabricii. Aluatul amestecat în malaxoare cade dedesubt, într-o năzdrăvănie care îl taie, îl cîntărește automat și îl expediază îmbucătățit, înșirat pe o bandă rulantă, printr-un tunel lung de 25 metri, în sala de dospit. Extrase din rafturile dulapurilor unde și-au isprăvit siesta, movilițele de cocă instalate din nou pe banda rulantă pornesc spre sala celor 13 cuptoare uriașe, fiecare cu 3 guri.

S-ar părea că în acest univers mecanic ce ocupă scena, rolul muncitorului e eminent secundar, de „culise”, decorativ. Nu-i așa. Ne brodisem și într-o dimineață toridă, al cărei efect se resimțea cu o întreită

sporire în ateliere și în special jos, în sala cuptoarelor, unde l-am regăsit pe muncitorul înarmat cu incommensurabila lopată. Pînă cînd această sculă patriarhală va fi înlocuită — cum mi se spune — cu un instrument mecanic de introducere dospeala în cuptor, cocătorii Maxim Dumitru, Dragnea Niculina, Dona Gheorghe, Florea Gheorghe și alți tovarăși de indeletnicire mai au de furcă solid cu... nădușeala. Pe bustul lor gol, teribila dogoare se lichefia, în ciuda prosopului manevrat neconținut, chiar cînd ușile de fier ale cuptoarelor s-au închis ermetic, disimulate sub faianța ce a uniformizat lungul și înaltul perete al sălii.

Giffiam și eu, learcă de transpirație.

— Cald? — mă compătimește fratern Florea.

— Uff!

— Trage o gură de apă. Eproaspătă; acum am adus-o.

— Grea treabă, tovarășe.

— Pîinea se mîncă ușor, dar se face cu trudă — zice zîmbind, scrutînd ceasornicul electric fixat lingă capacul vetrei și care semnalează timpul de coacere. Nu mai stai pînă o scot? Cîteva minute numai...

A și înșfăcat coada lopeții... Și iată franzelele încălecind iarăși banda rulantă, rumene, alergînd spre sectorul expediției. Dar faza aceasta, e rușinos de mărturisit, am urmărit-o de afară, prin fereastră.

Dacă spațiul revistei n-ar fi drămuț, v-aș plimba și prin celelalte secții. La patiserie, desigur, unde fete în halate albe supraveghează buna funcționare a mașinilor. Aceste aparate ingenioase toarnă în forme aluatul, îl stanțează, îl coc, în minimum de timp. M-au impresionat curățenia sălilor, condițiile igienice în care decurge mînuirea materialului alimentar. Ba, ca să le desăvîrșescă, inginerul Negoescu șeful serviciului tehnic, a introdus o inovație. Pîinea nu mai e depozitată în dulapuri mobile, ca pînă acum, pentru a fi transportată afară, la autodubă, cu mîna. Adusă

pe eterna bandă rulantă, ea se așază singură în sute de lădițe și, de asemeni, din lădițe este debitată la magazinele de desfacere, reducîndu-se la minimum contactul cu mîinile încărcătorilor, ale personalului de la serviciul transportului, ale clienților pasionați de pipăire.

BOB ÎNFRĂȚIT

Am lăsat la urmă silozurile. Pentru ele, în deosebi, mă deplasasem. Pentru viziunea uriașului rezervor de făină cuprinsă în numeroasele compartimente, cu o capacitate de sute de vagoane. La drept vorbind, aceste silozuri mi-au inspirat imaginea pîinii ce răsare cu soarele în fiecare fapt al dimineții. Ele o condiționează, îi asigură ivirea.

— Cum stăm, tovarășe Rohrlisch?

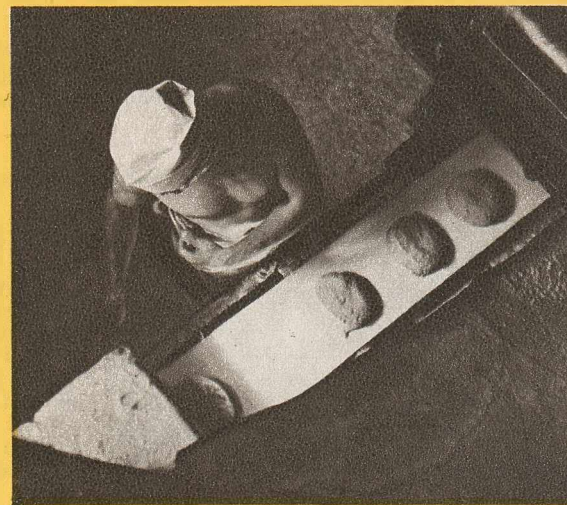
— Normal — îmi răspunde șeful silozurilor. Grîul sovietic a restabilit o denivelare determinată de o oarecare deficiență a anului agricol 1956. Din cantitatea de 450.000 tone contractate ca ajutor frățesc pentru țară, fabrica noastră a folosit pînă acum 15.000 tone.

— Mi-ar face o nespusă plăcere să-l văd.

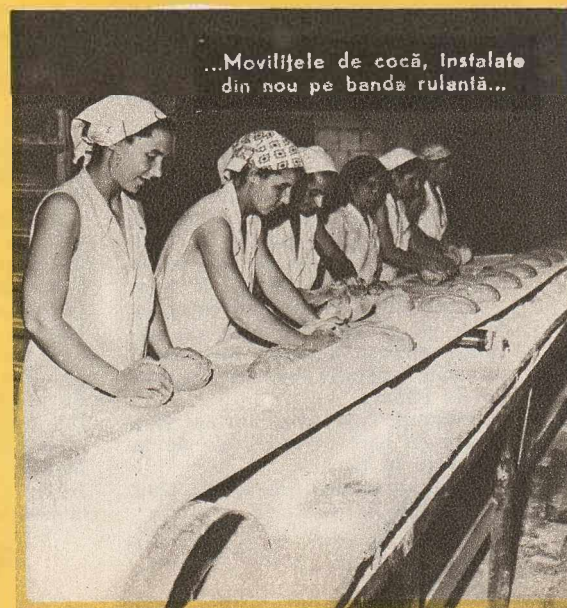
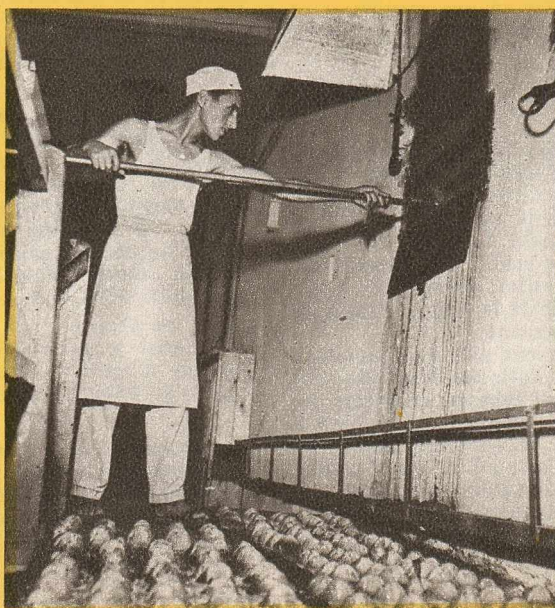
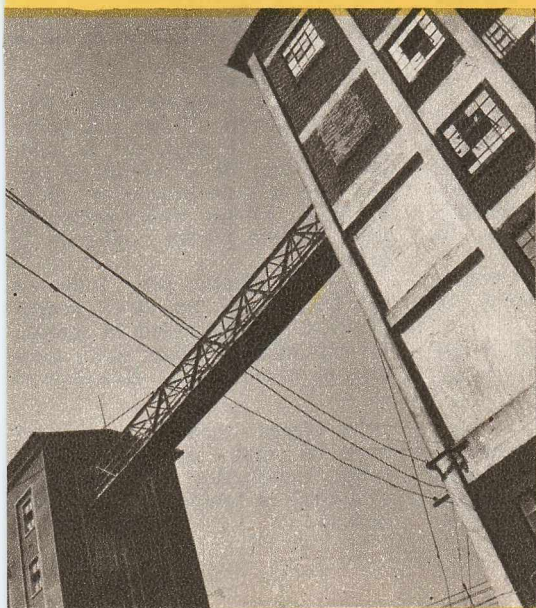
— E sub ochii dumitale. Acela ce se descarcă în acest moment.

La rampa silozurilor aurii.

...Aluatul amestecat în malaxoare cade dedesubt într-o năzdrăvănie care-l fete.

..Unite sus prin pasarele, ca un sistem arterial, ...L-am regăsit pe muncitorul înarmat cu incommensurabila lopată...

...Movilițele de cocă, instalate din nou pe banda rulantă...

...Se aşază singură în suie de lădițe și, de asemenea, din lădițe este debitată la magazinele de desfacere.

curgea la subsol, prin ușa unuia din cele câteva vagoane bucșite cu grâu. Aluneca muzical pe jgheabul de zinc, ca un șuvoi sorbit de un abis subteran.

— Să coborim în compartimente... Te pricepi să deosebești calitativ un hob de un altul? — m-a întrebat tovarășul Rohrlisch, deschizând, ajunși jos, o ușă.

— Hm, nu prea.

— Ai să-l recunoști. Hai să încercăm. Ia o mină de grâu sovietic și una de grâu de-al nostru. Țasta de aici și Țasta de colo. Așa. Ce observi?

— Parcă grâul sovietic e mai robust și mai pur.

— Ai ochi bun... Deși acest lucru nu-i greu de distins, impuritățile lipsind cu totul din grâul sovietic. Condițiile în care se cultivă în U.R.S.S. îi asigură această calitate. Al nostru conține 7-10 la sută impurități. Observă, asta-i neghină, asta mazărice, asta seacă. Cel sovietic parcă-i fărimețe de aur curat.

— E vreo deosebire și sub raport nutritiv?

— Mare. Procentul de gluten — principiul esențial al gramineei — e de 40 la sută față de 20-26 la sută la grâul nostru.

— Il utilizați separat, grâul sovietic?

— Nu. Il amestecăm cu al nostru: jumătate-jumătate.

— Acum îmi dau seama în ce măsură produsele dumneavoastră sporesc în calitate nutritive, prin această combinație a materiei de bază. Dar, vezi dumneata, mai e ceva care mă emoționează. Știi ce?

— Parcă intuiesc...

— Mă emoționează această înfrățire între cele două roade ale pământurilor prietene. O transfuzie de voinicie, spontană, generoasă.

— Și neprecupețită, nu cum făceau alții de peste ocean, când eram la aman — completează tovarășul Rohrlisch.

PRIMA PÎINE

Traversind curtea opărită de arșiță, cu rumoare relaxată aci, la ceasul amiezii, nici nu-ți vine a crede că în Țast timp îndărătul zidurilor înalte, sute de brațe continuă a efectua solemnă muncă a pînii. Prin poarta fabricii intră, ca niște corăbii într-un port al abundenței, pentru a fi din nou încărcate, autocamioanele. Au și tras la ușa depozitului încadrat de stivele lădițelor, provizoriu goale. De cum au adulmecat pîinea caldă, puzderie de vrăbii s-au ivit din toate vămile cartierului, pentru al doilea ospăț succedat celui din zori, când primele „cuptoare“ au pornit

să alimenteze centrele Capitalei. Aerul fierbinte miroase a făină, a ciocolată, a patiserie apetisantă, ce face să-ți freacă nările când treci pe lângă o casă gospodărească la ora prăjiturii festive, sau pe la o cofetărie cu laborator propriu.

O haraba plină cu saci dolofani intră scriștind, oprindu-se pe podeaua decimalului.

— E primul grâu din

recolta nouă — ne înștiințează, radios, tovarășul Dulău Florian, conducătorul tehnic al combinatului.

— De unde-i?

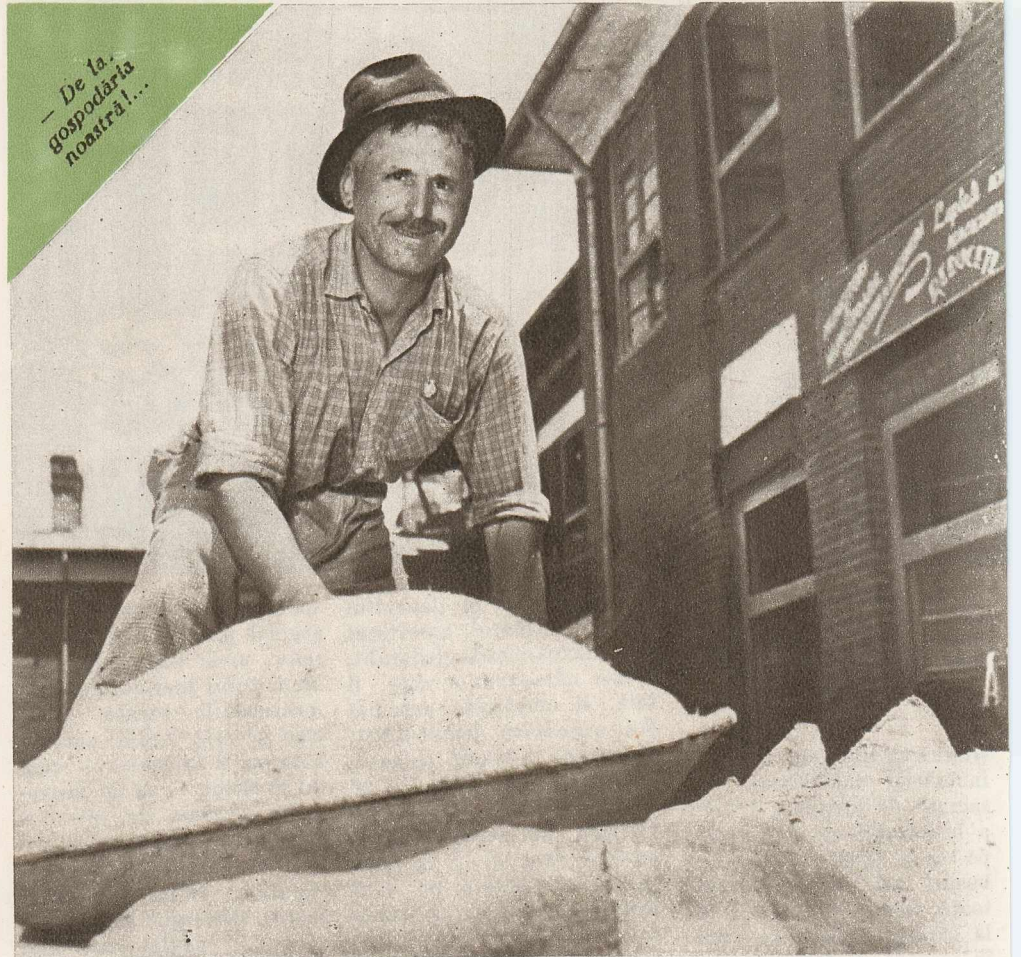
— De la gospodăria noastră — se grăbește cu răspunsul un omuleț rotofei, cu biciușca petrecută după ceafă și mustața puțin umedă la sfircuri, să juri că de bere (sau poate mă înșală culoarea blondă a mustății).

— De la care gospodărie?

— Olga Bancic, frate — zice conducătorul căruței, mirat că mai este nevoie de explicație. Colectiva din Dragomireștii din Deal, raionul Gheorghiu-Dej, frate.

— Adevărat?

— Tot așa de adevărat precum mi-e numele Jicovic Marcu — zice din ce în ce mai mirat. Dacă ești de acilea, de la moară, cum se face că nu știi că eu is de aco'o?...
★

— De la gospodăria noastră!

SEMNE

DE LA 2 LA 35.000 CAI-PUTERE

de Marla ARSENE

A venit acasă Toth. Toth Alexandru, care pînă ieri fusese militar în termen. S-a dus la cîmp. Iugărul familiei era arat și însămînțat ca în toți anii. Dar, ca în fiecare an, oricît de bun, cu ploaie la timp și soare din vreme, tot nu putea rodi atît ca să le ajungă la toți.

Către seară Toth a plecat spre șosea, pe marginea căreia, de-a-n-tînsul cîtorva hectare, începuseră lucrările centralei electrice Singeorgiu de Pădure.

Bătrînul Toth avea doi cai și o căruță cu care căra laptele de la colectare la bază.

La ei se gindea Alexandru, cînd a întrebat la șantier:

— Aveți nevoie de o pe eche de brațe?

— Avem.

— Dar nu să tragă la sapă, ci să țină hățurile cailor.

— Și d-astea e nevoie.

Dar ghiocul era mic. Nici cît să cari cu el un metru cub de pămînt. Și cășorii slabi, căci ce prindea bătrînul după ei n-ajungea nici pentru sufletele familiei, nici pentru sufletele cailor.

— Ce facem, tată?

— Del Zic să iau cășorii și să trec înapoi, la bidoanele cu lapte. Iar tu...

— Eu...

★

S-a angajat Toth Alexandru sezonier pe șantierul centralei electrice. Muncă necalificată. Cu brațele. Cu pumnii și cu palmele învățate pe cozile de sapă, de tirnă-coape și de roabe. După șase luni, trecu, din zilier, permanent. Apoi, paznic cu leafă la lună și descărcător de vagoane.

A mai trecut un an și jumătate și iată-l pe Toth absolvent al școlii de pregătire tehnică înființate pe lângă uzină. Din august și pînă-n septembrie al celui-lalt an a tot învățat. Absolvînd cu „bine“ gradul întâi, a fost trecut la mașini. La cuptoare și cazane.

Și s-a mai scurs un an. Din nou la școală. De data aceasta, școală de specializare de gradul doi, pentru turbine. Șase luni a buchisit în cărți, a răspuns profesorilor și a făcut practică în sala mașinilor. A luat iarăși un „bine“. Nu un „foarte bine“, ci doar un „bine“.

Foarte bine a fost doar faptul că Toth, care vorbește acasă limba maghiară, a reușit să-și însușească în limba romînă, tot atît de curgător ca și în cea maternă, întreaga terminologie tehnică cu care fostul zilier și căruțaș s-a prezentat în fața comisiei de ingineri.

★

Prin fereastra deschisă se văd turnul uriaș de zid al răcitorului. clădirile anexe, cîmpul verde și dealurile ce străjuiesc drumul. Trec mașini, tractoare, autocamioane... O limuzină de lux... Și un ghioc cu doi cășorii.

Unul murg, celălalt pîntenog și cu o pată albă, cit un bănuț de cinci, pe frunte.

Ghiocul a oprit în fața porții de fier a uzinei. Bătrînul de pe capră și cășorii așteaptă.

★

Alexandru mai controlează o dată aparatele turbinei. Ale turbinei numărul unu, care are 35 de mii de cai-putere. Cai de aburi, nepin-

tenogi și fără pete albe în frunți. Dar în stare, laolaltă, să dea curent pentru șase orașe ca Tg. Mureș și încă să le mai rămînă, ca să trimită pe fir gros de aramă, pînă la capăt de țară și poate mai departe, știința nevăzută...

★

A predat Toth Alexandru schimbului miile de cai-putere. A coborît în curtea largă și de acolo a ieșit pe poartă afară.

S-a suit în ghioc, pe capră, alături de bătrîn. A prins hățurile.

— Hai, băieți!

Ghiocul se urnește greoi. Cășorii is obosiți. Ei nu pot zbura pe fire, cît ai clipi, mii de kilometri. Pasul lor e mărunt și rar, așa cum le șade bine unor cai ce au trudit cărînd, de la centru la gară, laptele pentru copiii de la oraș.

— Hai, băieți! Știi, tată, ce mă gîndii? Tot am banii strînși la C.E.C. și materialele în ogradă. De săptămîna viitoare chem meșterii să-mi ridice casă. Hai, băieți!

★

În stînga șoselei, acceleratul trece, cu peste o sută la oră, de-a lungul panglicilor de oțel.

Murgul și pîntenogul au luat-o la trap...

BOMBOANA

Schită
de
Sergiu
Fărășan

Sergiu Fărășan

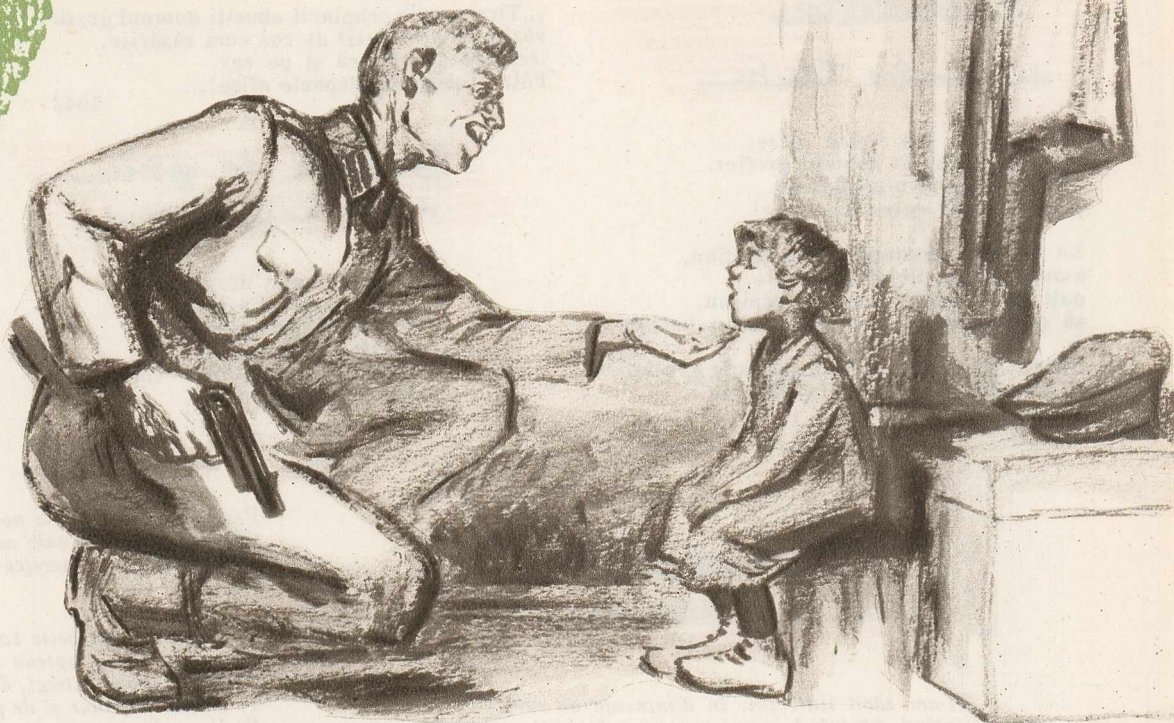
Cantonamentul militar era perfect camuflat. Locotenentul Mazilu dete deoparte — numai pentru o clipă — perdeaua neagră de la fereastra camerei sale. Afară nu se vedea decât întunericul pământurilor rusești, coplesite de umbra roșiată a războiului. Mereu i se părea că undeva, departe, pâlpite ceva roșu. De fapt era întuneric și nu se vedea nimic. Doar în mijlocul curții, în dreptul citorva gropi, un felinar singularic, camuflat în albastru murdar, arunca o licărire îndoielnică.

— Închide ochii și deschide gura! porunci el trist.

Fetița se supuse pe dată, încrezătoare și bucurată. Mazilu luă din sertar o bomboană și i-o puse repede în gură. Cu ochii încă închiși — ca pentru a savura mai bine gustul bomboanei — fetița își întoarse capul spre el. Își ținea pleoapele închise, dar parcă îl privea și privirea-i părea plină de încredere. Avea părul blond-roșcat și sub pleoapele străvezii stăteau ascunși niște ochi albaștri. Era o fetiță cam slăbuță, însă mânuțele le avea rotunde și pline, așa cum sînt ele de obicei numai la copiii dolfani. Din pricina părului ei blond-roșcat, oberlieutenantul Fritsche spunea că fetița trebuie să aibă sîngele amestecat; „dar și dacă est curat rusoic, tot una dracu est”, adăuga el întotdeauna plictisit.

Nici vîrsta nu i-o cunoșteau. Un indiciu al numărului de ani era statura cam micuță — chiar dacă ținea seama că e un copil care pesemne suferise mult. Alt semn era numărul de cuvinte romînești pe care izbutise să le învețe în cîteva luni. După asemenea amănunte, ei toți socoteau că fetița trebuie să aibă vreo patru ani, dacă nu mai mult. Fritsche însă era de părere că s-ar putea să fie mai mică. „Femeie rusoic est mare”, spunea el despre statură, cît despre numărul de cuvinte învățate de fetiță adăuga: „popor inferior învață mai iute limba de popor superior. Fetița mic”.

Fără un cuvînt, fetița, ca la ea acasă, se așeză pe un scaun și îl privi pe Mazilu plină de încredere, punîndu-și liniștită mîinile în poală. Avea o rochiță de stambă, de culoare kaki. I-o croiseră fără îndemînare mîinile abruțitate de război ale unui meșter croitor din compania a 5-a. Fetița era un copil găsit în pădure, într-un bordei părăsit — altceva nu mai știa despre ea. Nu-și amintea nimic. Devenise un fel de mascotă. Acum stătea cuminte, cu mîinile în poală, și în fața acestei cuminenții, neobișnuite la un copil, Mazilu simțea o strîngere de inimă.

Ilustrație de N. POPESCU

Locotenentul se așeză pe un scaun, cuprîndu-și genunchiul stîng în mîini, și privi lung chipul copilului, ca și cînd pe acest chip iubitor și nu prea vesel ar fi fost întipărită o taină pe care se căznea s-o dezlege. Da, o taină, și nu a copilului. O taină care-l privea pe însuși Mazilu, o taină a vieții lui. Mulți observaseră ușoara tulburare ce-l cuprîndea pe Mazilu în fața mascotei. Fritsche, membru al partidului nazist, om întotdeauna bănuitor, spunea, glumind cu îngăduință, că Mazilu simte o atracție ciudată față de rasa slavă și poate chiar față de comunism.

Mazilu însă nu înțelegea nimic din explicațiile lui Fritsche. Acum privea intrigat chipul fetiței și tot felul de imagini tulburi i se perindau în minte...

Proaspăt absolvent al școlii normale, se plimba nepăsător prin București, pe bulevard, cînd deodată, în dreptul unor lustragii, zări niște uniforme verzui. Tunicile erau foarte scurte și, stînd aplecați deasupra lădițelor lustragiilor, militarii nemți păreau dornici să arate fiecărui trecător cît de scurte sînt aceste tunici; trei, patru, cinci pernițe verzui erau bombate spre trecători; dedesubt se zărea cîte o cizmă încă nelustruită, iar cealaltă cizmă apăsa lădița împodobită cu ținte colorate. Pentru prima oară, Mazilu aflase atunci că ei au sosit, că ei se plimbă pe bulevardul lui, cu fete pe care le atrăgea solda mare, cu fete care duceau acasă la părinți cîteva cutii de conserve și un erzaț de ciocolată.

Întorsese capul în altă parte. Nu-l privea și nu voia să știe.

Se obișnuise pe urmă să-și simtă mijlocul încins de centura militară, să salute și să-și întoarcă privirile de la spectacolele ce nu-l priveau. Mărsăluise pe drumurile lungi ale Rusiei, fără să privească la marginea șoselei, unde oameni legănați în spînzurători păreau imense pendule care numără minutele și ceasurile, și fără să privească înaintea lui, unde neîncetate flăcări roșii și negre îl prevesteau că va găsi același pămînt pîrjolit, și fără să privească nici îndărăt, spre țara pe care o părăsise... Nici în lături, nici înainte, nici îndărăt. Privea numai la picioare, să vadă pe unde calcă, mergea și mergea mereu, cu fruntea plecată, și vedea cum cizmele lui prăfuite calcă peste praful toamnei și peste zăpada întinată a primăverii, peste pete ruginii de sînge, peste zdrențe pierdute în drum de refugiați, peste foi stinghere de cărți, peste boabe de porumb căzute cine știe de unde, peste oase încă neînălbite. Auzise trosnet de lemne sparte și, ridicînd capul, văzuse aceleași uniforme verzui și negre, văzuse cum oameni îmbrăcați în aceste uniforme prind copii, împreunîndu-le picioarele, văzuse cum îi învîrtesc prin aer ca pe niște buzdugane vîii, văzuse cum îi reped cu capul în stîlpii de pe marginea drumului, văzuse

totul, auzise totul, îi răsuna și acum în mîinte trosnetul oaselor fragede, văzuse totul și mereu își pleca fruntea, să nu vadă decît pe unde calcă.

— Închide ochii și deschide gura! spuse el din nou.

Fetița, care se obișnuise cu el și avea încredere în el, scoase unul din rarele ei zîmbete și rămase așa, aproape fericită, așteptînd... Mazilu îi mai dădu o bomboană, o bomboană pestriță la culoare, aspră la supt, o bomboană de război, care îi plăcea mult fetiței. Încredințîndu-i bricheta lui sclipitoare, o lăsă să-și vadă de joaca ei tăcută, sfielnică, și merse din nou la fereastră, unghind și distrat revolverul, ridicînd iarăși, în răstimpuri, colțul perdelei, uitîndu-se cu un sentiment nelămurit în jos, la întunericul parcă sîngeriu de afară.

Tocmai atunci intră în cameră Fritsche. Mazilu îl simți parcă, știa precis că e Fritsche, dar nu se întoarse de la fereastră. Nu voia să-l încurajeze, știa că oberlieutenantul îi va lua un nou interogatoriu, camuflat sub forma convorbirii amicale între ofițeri. Pe Fritsche, românul acesta cu ochii căprui cam prea tulburi și cam prea bombați îl îngrijora. Avea în el ceva slab, o slăbiciune pe care omul o moștenește probabil de la animalele inferioare; lui Fritsche îi plăceau oamenii frumoși, cruzi și viguroși, cu mușchi și nervi de oțel, tigri, pantere. Slăbiciunea, mila față de ce e slab îl scîrbeau, îl infuriau și îl îngrijorau. Oriunde simțea ceva străin de supraom, ceva complicat și tainic, străin de înțelegerea lui, era neliniștit ca de o primejdie.

— Ce mai fatci, camarad? întrebă Fritsche.

Fără să se întoarcă spre el, rămînînd la fereastră, Mazilu îi răspunse încet:

— Nimic. Mă gîndeam.

— Mult ghindești, observă Fritsche, chipurile indiferent.

Ar fi vrut să vadă ochii tulburi ai românului. Mazilu se ferea să-l privească, se uita pe fereastră.

Urmă o pauză lungă. Pesemne că Fritsche, cu ochii săi cenușii, ca o flăcă răce, îi cercează camera. În prezența lui Fritsche, locotenentul simțea cum gîndurile i se rostogolesc cu o iuteală de avalanșă. Ii venea să țipe. Dacă n-ar fi fost omul acesta afurisit, poate că Mazilu ar fi trăit în liniște mai departe. Dar bănuiala lui Fritsche stîrnea în sufletul lui o întrebare neliniștitoare: nu cumva îl bănuie pe drept? Nu cumva străinul acesta brutal îi ghicește gîndurile mai bine decît izbuteste el însuși s-o facă? Poate că într-adevăr încolțea în sufletul lui — fără ca el s-o știe — ceva față de care Fritsche avea tot dreptul să devină bănuitor.

— Drăguți fetiț, spuse Fritsche cu o bunăvoință care suna fals în gura lui, inse iumneata, ofițer român, ai prea mult ghindur de fetiț care poate est polișe, evreic sau rusoic, tot una dracu'.

interviu cu MIZERIA

de Cesare ZAVATTINI

Milano. Un cartier de la periferie. Case vechi, joase și pozomorite ca niște cazărmi, virite una într-alta. Aci, în fața unei mici dughene, a întâlnit Cesare Zavattini, într-una din zilele toride ale acestei veri, o tânără femeie sărăcăcios îmbrăcată, cu obrajii supti. Chipul ei trist i-a atras atenția. A intrat în vorbă cu ea, a cunoscut-o și apoi a coborât în locuința ei — o cămăruță la subsol, în care era înghesuită o întreagă familie și în care simțea că te înăbuși... Și Lucia Santabarbara Cibin, căsătorită, mamă a trei copii, a început să-i vorbească despre viața ei și a familiei sale.

Iar cunoscutul cineast și publicist italian și-a dat seama că găsisse subiectul unuia din interviurile care — redînd cele mai felurite aspecte ale vieții de toate zilele a oamenilor simpli italieni — pot fi întilnite număr de număr în paginile revistei progresiste italiene „Vie Nuove”. Vi-l prezentăm în rîndurile ce urmează.

Întrebare: Ați lucrat undeva vreodată?

Răspuns: Nu. Nici măcar nu mi-am putut căuta ceva de lucru. Fiind cea mai mare dintre copii — în total șapte — a trebuit să stau mereu acasă să-mi îngrijesc frații. Pe deasupra mama era mai întotdeauna bolnavă... Iar tata — el era tot timpul plecat de acasă, la lucru... Tot asta e și cauza pentru care n-am izbutit să învăț mai mult decît trei clase primare... Deși aș fi dorit și eu să capăt mai multă învățătură... Mai toate prietenele mele care au continuat să studieze și-au găsit cite un rost...

Întrebare: Cum vă distrați pe vremea cînd nu erați încă căsătorită?

Răspuns: Distracții? Era o sărbătoare dacă ieșeam la plimbare cu mama. Și aceasta rar de tot. Mama e foarte severă. E originară din orașul Foggia, dar trăiește de treizeci de ani la Milano. Și astăzi încă, dacă se supără și vrea să-mi tragă o palmă, nu stă de loc pe gîndurii... Citeodată ne duceam la cinema. Și, în sfîrșit, uneori mai mergeam la cite o reuniune în familie, unde dansam...

Întrebare: Care zi din săptămînă o socotiți mai frumoasă?

Răspuns: Pentru mine nu există vreo anume zi care să-mi aducă mai multe mulțumiri decît alta. Am prea multe necazuri.

Întrebare: Și care-i acum cea mai mare supărare a dumneavoastră?

Răspuns: În clipa de față faptul că am o fetiță de patru luni internată la spital, bolnavă de bronhopneumonie. Mi-ă mai murit una la trei luni...

Întrebare: Ați avea vreo dorință?

Răspuns: Chiar două: o casă și o slujbă pentru soțul meu... Locuim

cinci într-un subsol... Și sîntem „subsoliști” de patru ani. Bărbatul meu a fost de două ori închis, odată treizeci de zile și altă dată douăzeci de zile, pentru că îi lipsește autorizația de ședere la Milano. Și a mai primit și un avertisment — asta în tinerețe. În schimb reședința mea e aci, la Milano... Sînt doar născută aici! Iar dînsul ce să facă?... Să trăiască departe de mine? Și cum să muncească? Eu și copiii ce să mîncăm? Cum este posibil ca un om să fie pus în situația de a-și îngriji familia în asemenea condiții?

Întrebare: Cu ce se ocupă soțul dumneavoastră?

Răspuns: Momentan face negoț cu zdrențe. S-ar putea ca aceasta să pară de neînțeles, pentru cei ce n-a trecut prin frămîntarea de a găsi orice fel de mijloc de a-și câștiga măcar banii necesari ca să-și tragă viața de la o zi la alta.

Întrebare: Cînd v-ați făcut ultima rochie?

Răspuns: Nu mi-am putut permite să-mi fac vreuna de cînd m-am măritat. Și nici pardesiu. Ca să-mi pot duce copila bolnavă la spital, a trebuit să îm-

Lucia Santabarbara Cibin și doi dintre copiii ei.

prumut o rochie... La fel de bine îmbrăcat e și soțul meu. Cu toate că trebuie să străbată zilnic kilometri întregi, chiar și pe vreme de iarnă, n-are decît o singură pereche de saboți de lemn. N-a fost în stare să-și cumpere nici măcar o pereche de papuci, ca să-i poarte acasă, cînd se întoarce de la lucru cu picioarele stîlcite. Iar dacă duminica vrea să se ducă să-și vadă familia, e nevoit să se împrumute cu o pereche de pantofi de la socru-său, iar pe vreme de iarnă, cu un pardesiu.

Întrebare: Și nu vă îngăduiți niciodată vreo distracție?

Răspuns: Niciodată... Nu fac decît să spăl și irăși să spăl cele patru zdrențe ale copiilor. De multe ori n-avem nici măcar de-ale gurii... Foarte des sîntem nevoiți să economisim pînă și cele treizeci de lire cît costă tramvaiul, iar seara tîrziu, cînd soțul meu ajunge acasă pe jos, cu cei cîțiva gologani cîștigați în timpul zilei, prăvăliile din împrejurimi sînt deja închise...

Întrebare: Dacă vi s-ar da puterea de a face o lege, la ce v-ați gîndi mai întii?

Răspuns: La oamenii necăjiți ca noi...

Întrebare: Vi se întîmplă să ajutați pe cineva?

Răspuns: Desigur... Dacă se întîmplă să fie cineva și mai năpăstuit decît mine... Și, slavă domnului, se mai întîmplă și asta.

Întrebare: Care e cea mai mare umilință pe care o suferiți?

Răspuns: Cînd sînt nevoiți să mă duc să cer lapte și pîne pentru copiii mei, fără să pot plăti. Dar dacă mă duc a doua oară și nu plătesc, s-a terminat... Și mai sînt datoare și pentru trei sticle de gaz!...

Întrebare: Cîte călătorii ați întreprins pînă acum?

Răspuns: Nici una, de cînd sînt pe lume... N-am ieșit în viața mea din Milano...

Întrebare: În centru, spre Piața Catedralei, vă duceți uneori?

Răspuns: În centru? O dată pe săptămînă, cînd mă duc la Eca¹⁾ să iau ajutorul.

Întrebare: Aveți fotografii care vă sînt scumpe?

Răspuns: Da, ale familiei... Dar nici una de-a mea... N-am arătat niciodată atît de bine cum aș fi vrut... N-am nici măcar o foto-

1) Organizație „filantropică” italiană

grafie de la nuntă. Mi-am comandat un album, dar m-am dus prea tîrziu să-l scot... Din cauza banilor. Iar cînd m-am dus, nu l-am mai găsit.

Întrebare: Cum l-ați cunoscut pe soțul dumneavoastră?

Răspuns: Pe vremea aceea soțul meu era cărbunar și-mi aducea cărbuni, aici, în strada Forțelor Armate... Așa ne-am cunoscut.

Întrebare: Care dintre cînteccele mai recente vă place mai mult?

Răspuns: Îmi place mult „Scapriciatello”.

Întrebare: Dacă vi s-ar da un milion să-l cheltuiți pentru lucruri fără rost, pe ce l-ați cheltui?

Răspuns: Cum, adică: „pentru lucruri fără rost”? Dacă n-aș putea să-l cheltuiesc pentru copiii mei, l-aș cheltui pentru micuții de la azilul de copii...

Întrebare: Există vreun oraș din Italia pe care ați vrea să-l vedeți?

Răspuns: Mi-ar plăcea mult să văd Neapole... Toată lumea spune că e atît de frumos... Nădăjduiam că-l voi putea vedea după căsătorie... Dar în situația noastră nu mi-am putut permite niciodată așa ceva... Cred că voi muri fără să apuc să văd Neapole...

Întrebare: Ce culoare ați prefera pentru o rochie?

Răspuns: Roz, pentru o rochie de vară... Am visat tot mereu să am o rochiță roz... Iar pentru iarnă, un palton frumos, negru... Cred că mi-ar sta foarte bine.

Întrebare: Aveți amintiri din timpul războiului?

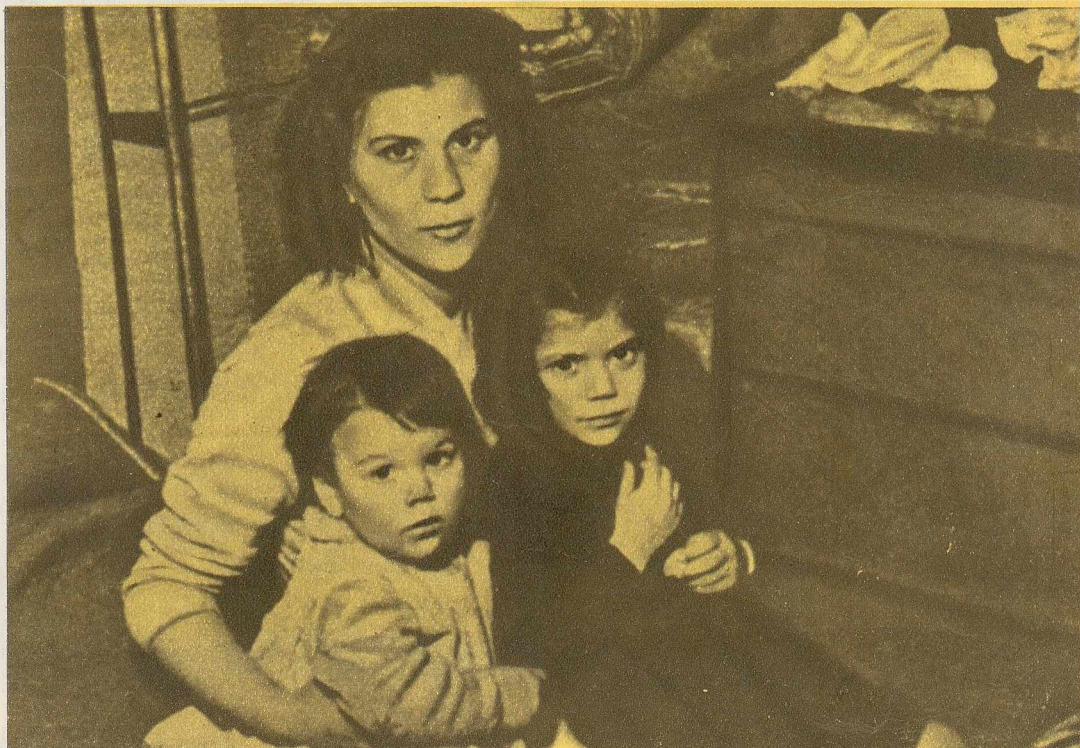
Răspuns: Pe atunci eram copilă... Îmi amintesc numai că-mi era atît de frică!...

Întrebare: Ce-ați face dacă ați fi pusă în situația de a adresa o cerere unei persoane importante?

Răspuns: Aș înainta o cerere Ministerului de Justiție, prin care să-l rog dacă se poate să ridice avertismentul dat soțului meu încă în '48, rămas valabil și în '53 și încă și astăzi, în '57, arătînd că e căsătorit și are trei copii cu care „locuiește” într-un subsol și că din cauza acestui avertisment nu poate găsi de lucru...

Întrebare: Ce părere aveți despre viață?

Răspuns: Nu știu ce să vă răspund... Pentru mine n-a fost niciodată frumoasă... Aș dori mult să se însenineze cîțuși de puțin... Dar sînt zile în care nici nu știu măcar cum arată cerul... Aici, jos, sîntem lipsiți chiar și de atît!...

Insemnări din raioanele fără individuali

Drumul spre Isaccea.

În comuna Filimon Sîrbu, din raionul Tulcea, trăiește Enciu Tranule. El a fost, pare-se, ultimul țaran individual care s-a înscris în întovărășire.

Nimeni n-a aflat ce s-a petrecut în sufletul lui Enciu Tranule cînd a plecat să caute Țara Muravia. Enciu Tranule nu știa că țara pe care o căuta se numea Muravia, pentru că nu-l citise pe Tvardovski; dar ca și eroul acestuia umbla după un petec de lume păstrat pentru

ultimul țaran individual. Agitatorilor care veneau pe la casa lui, familia lui Tranule le spunea că șeful și stăpînul ei e dus la oraș. Iar în vremea aceasta, Enciu Tranule, cu traista de merinde spînzurîndu-i pe după umăr, se ascundea prin pădurea de pe dealul „Consul”. La ce s-o fi gîndit omul acela, între trunchii zgrînturoși, ascultînd chemarea păsărilor, nu poate ști nimeni. Pleca în zori și revenea seara. Și noaptea afla: și cutare a mai intrat... și

cutare... A doua zi, din nou în pădure. Și apoi, noaptea: și cutare a mai intrat... și cutare... Enciu Tranule ar fi trecut poate dincolo de pădure, căutînd Țara Muravia, dar pînă la marea cea mare, pînă în sud, la Baș-Punar, unde satul e vegheat de trei mori de vînt și femeile poartă ferigea, pînă la Piua Petrii, în bălțile nesfîrșite — toată Dobrogea era plină de forfota întovărășitorilor și colectivizatorilor. Și Enciu Tranule simțea țara aceasta împrejurul pădurii, care părea că se micșorează și se face străvezie în jurul ultimului „individual”.

Apoi, într-o zi, în zori, nu și-a mai luat sacul de merinde. Nu s-a mai strecurat sub cerul fumuriu pe la poalele dealului Consul, ca umbra lui să se piardă în umbra arborilor. Tot satul intrase în colectivă. Tot satul, fără Enciu Tranule! S-a mai gîndit puțin înainte de a face pasul pe care îl evitase atît; dar s-a gîndit numai la rușinea de a veni la coada cozii, după ce amar de vreme se ascunsese. Și cînd s-a dus cu cererea, încă mai avea îndoieli — țărani din partea locului sînt grozav de neîncrezători. A spus: „Am făcut-o prea de oale. La urma urmei nu sînt bogat și oamenii spun că o să fie bine...”

Și Enciu Tranule s-a dus la treabă. Pierduse atît timp bătînd pădurea, că-i venea să-și muște degetele și-n gînd îl înjura de mama focului pe cumnatu-su care-i tot cîntase să amîne înscrierea.

Dacă o să treceți pe acolo și o să vedeți dealul Consul, să știți că pădurea din preajma locului a adăpostit pe ultimul individual al satului. Pe Enciu Tranule, cu care agitatorii nici n-au putut vorbi cum trebuie, fiindcă se ascundea, dar pe care valul popular al cooperativizării l-a purtat în mijlocul satului, nelăsîndu-l să se înstrăineze.

Malul drept al Dunării, puțin înalt și plat. Călătorii care trec în susul și în josul apei, între Galați și Tulcea, rareori se opresc în această comună foarte mare, căreia i se spune oraș și ale cărei hotare se pierd în cîmp, se amestecă cu el. O bragarerie, o sifonărie, prăvălii de pantofi și pinzeturi — iată centrul Isaccei. Apoi, ulițe, ducînd spre grădini cu harbuji și meloni, cu turchestani și dovleci enormi.

Acum Isaccea e complet cooperativizată. Luni de-a rîndul sorbind braga nu prea rece, dar parfumată și nițel înțepăcioasă, oamenii au vorbit numai despre ce-o să fie în colectivă

notăm!

LA PRISACA UNEI COLECTIVE

În gospodăria agricolă colectivă „Oltina”, raionul Adamclisi, albinăritul a luat o dezvoltare deosebită, fiecare stup ajungînd la o producție de 22 kg miere.

În fotografie: bătrînul stupar Tudor Marin și ajutorul său, Gîngeanu, controlînd stupii.

Fotografie de Gh. CIOROBEA

SĂRBĂTORIRE

Implinind 80 de ani, pictorului Stefan Jager din Jimbolia i s-a conferit de către Marea Adunare Națională „Ordinul Muncii”.

notăm!

În decurs de aproape șase decenii Stefan Jager a pictat numeroase tablouri cu caracter realist și folcloric. Una din marile sale lucrări, aflată acum în muzeul orașului Timișoara, este tabloul intitulat „Colonizarea șvabilor în Banat”.

În fotografie: Iosif Ghedeno, vicepreședintele Sfatului Popular regional Timișoara, înmînează sărbătoritului „Ordinul Muncii”.

Fotografie de Hans SCHNUR

ZILE DE VACANȚĂ

...Elevii Școlii pedagogice germane din Timișoara în excursie pe Bega, cu vaporășul „Nejin”. Asemenea excursii în josul Begăi, pe distanțe pînă la 30 de km, constituie divertismentul preferat al elevilor bănățeni.

Fotografie de Walter CHEF

FLORI FĂRĂ PARFUM

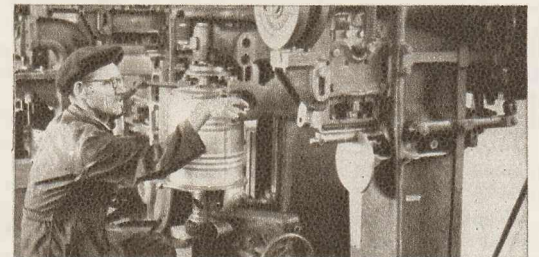
Atelierele organizației economice „23 August” din Bacău produc flori artificiale din mase plastice. Ele vor fi folosite ca material didactic pentru uzul școlilor medii și universitare.

În fotografie: sala unde „cresc” florile.

Fotografie de N. VRÎNCEANU

MAȘINI RECUPERATE

Ne lipsește o fotografie care să reprezinte niște mașini care, în urmă cu cîteva luni, zăceau aruncate în curtea întreprinderii „Coopmetal” din Arad — cooperativă meșteșugărească de producție.

Avem în schimb o altă fotografie — reproducă sus — care dovedește ce înseamnă inițiativa. O seamă de cooperatori cu tragere de inimă au repus în funcțiune mașinile abandonate. Recondiționarea lor s-a făcut numai prin muncă voluntară.

Azi, cu aceste mașini se lucrează pe cale mecanică, în serie, bidoane, sobe, lămpi de gătit și altele bunuri de larg consum.

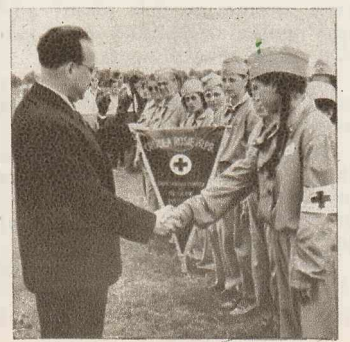
Fotografie de L. WEISS

GRUPA SANITARĂ FRUNTAȘĂ

Hipodromul din Ploiești a găzduit cel de-al treilea concurs regional al grupelor sanitare ale Crucii Roșii din R.P.R. Grupa sanitară a Crucii Roșii din cartierul Suseni (Tirgoviste) s-a clasat prima și a primit drapelul roșu de fruntașă pe regiune.

Fotografia reprezintă momentul înmînării drapelului.

Fotografie de I. VERMONT

și în întovărășire. O parte se înscriseră, o parte așteptau, când deodată, munca agitatorilor s-a poticnit. Să nu credeți că cei din Isaccea — ca de altfel toți țărării — îți spun tot ce cred de la obraz. Nu. Ei zic „da” și cred „poate”, zic „poate” și asta înseamnă „nu”. Dacă cineva dă drumul unui zvon, cel care-l aude îl înflorește, îl umflă, îl cîntă mai departe la urechea altuia și zvonul se întinde ca o plasă. Într-o astfel de plasă s-a poticnit într-o vreme munca agitatorilor. Dar ce se întâmplase anume nu putea să spună nimeni precis. Abia după multe zile secretarul Comitetului orașenesc a aflat ceva: cum că Dumitru Loghin ar fi fost bătut. De ce a fost bătut? Că n-a vrut să intre în colectivă. Și de cine? Ei, de cine! Unul zicea că de președintele gospodăriei, alții că de secretar, alții că mai mulți l-au înghiontit... dar el, Loghin, nu spunea nimic deschis, ci se strîmba, încuviința, vorbea în doi perii. Iar oamenii, vă închipuiți: „la colectivă se bate...” Agitatorii n-au mirosit din vreme zvonul — și el s-a întins în voie. Apoi, când secretarul Comitetului orașenesc s-a lămurit, a avut loc o mare adunare, o adunare cum nu mai fusese prin partea locului.

De o parte erau colectiviztii, întovărăștii, o mulțime de alți locuitori ai Isaccei, de altă parte erau secretarul și Loghin.

— Haide — a spus secretarul fără multe introduceri — povestește oamenilor cum și în ce fel ai fost bătut, să le treacă gustul bătăușilor să mai procedeze așa!...

— Păi... n-am fost bătut... — a spus Loghin.

— Păi, da' te-a bătut — au spus oamenii.

— Păi, nu m-a bătut — s-a încruntat Loghin.

Și unii, încercînd să-l convingă că a fost bătut, el nerecunoscînd, adunarea se înfierbîntase.

— Atunci, la ce dracu' te-ai mai plîns?

— Păi, nu m-am plîns chiar... Da' zicea Naumescu să las lucrurile așa...

Ce fel de lucruri „așa” n-a înțeles nimeni prea bine, nici măcar Loghin. Nici măcar dacă se certase cu cei din conducerea colectivei, nu s-a aflat. Numai un lucru s-a limpezit: Cristea Naumescu, acela cu mașina de umplut sifoane, acela îl îndemna să se plîngă că a mîncat bătaie. Și el, Loghin, vechi prieten, îl ascultase. Cine știe cum l-a convins, că zvonul se naște din te miri ce.

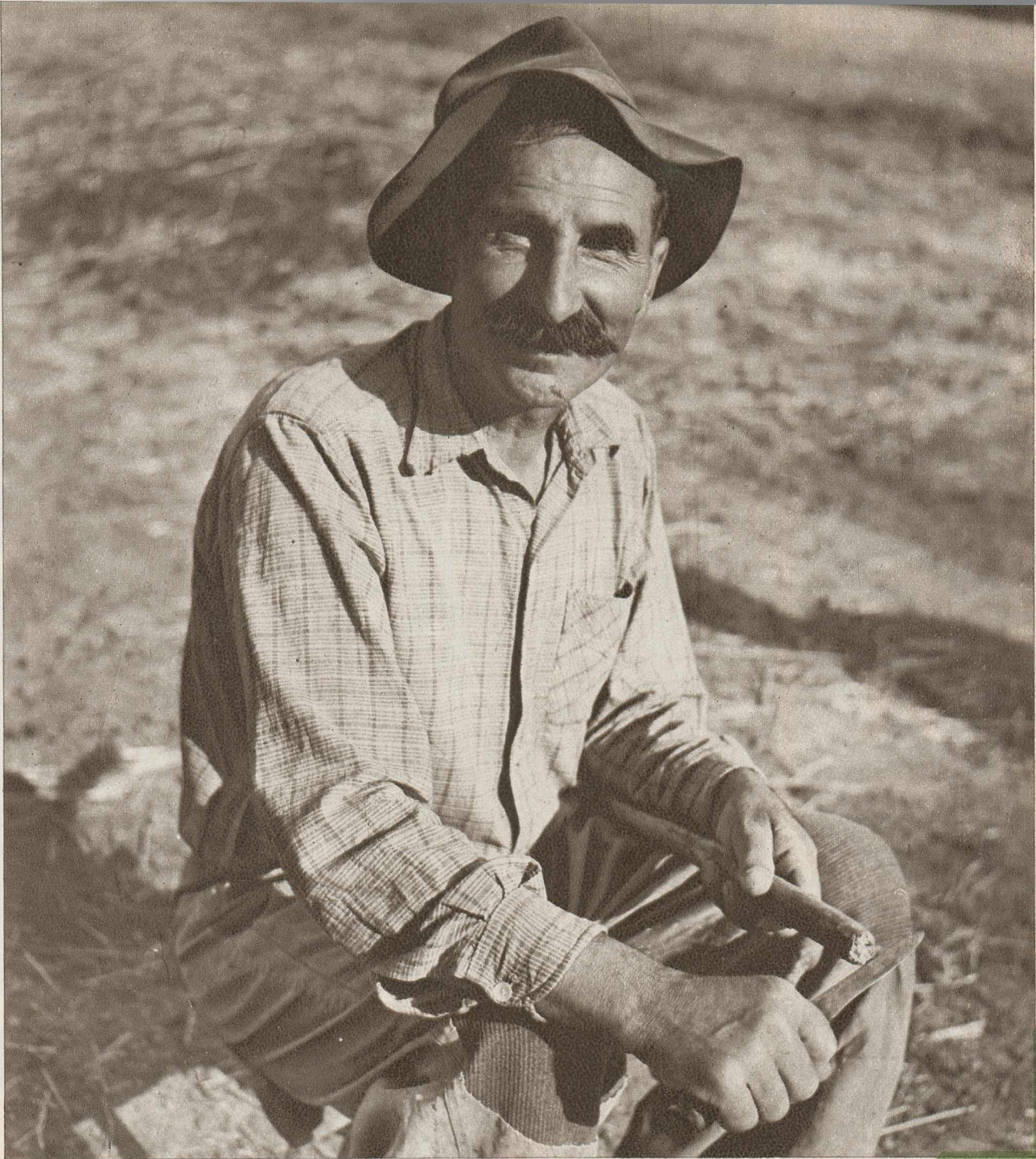
În adunarea aceea nu s-a reamintit de cele 450 oi sau cei 110 stupi ai colectivei, nici de zilele-muncă; dar o parte a plasei, întinsă de reaua-credință și ignoranță peste Isaccea, s-a destrămat. Tocmai fiindcă discuția nu s-a consumat între patru pereți, ci pentru că zvonul a fost spulberat în fața tuturor, la lumină, într-o discuție liberă.

Nu există antizvometre, aparate care să constate cît de importantă e combaterea unui zvon. Dar la cîteva săptămîni după adunarea aceasta, cooperativizarea nu numai că ieșise din punctul mort în comună, ci era cu totul terminată.

La ora cînd acest material apare se poate ca prietenia între Loghin și Naumescu să se fi surpat de-a binelea, dar chiar dacă nu s-a întîmplat așa, cu siguranță că Dumitru nu mai ia de bune toate cite i le toarnă sifonarul Cristea.

★

M-am oprit în centrul Bujorului, lîngă un panou, pentru a fotografia „aspecte”: scaunele de paie, noi, ale cofetăriei, nu mai puțin ele-

gante ca cele de la terasa Cina, o cireadă care trecea gale, învățată să respecte trotuarul, în sfîrșit o enormă tablă de lemn intitulată „panou comparativ”.

Așezat în marginea trotuarului, panoul acoperea complet căminul cultural, ca un gard protector al unui șantier de construcții. Părea făcut pentru a fi privit de la cincizeci de pași, dar lărgimea drumului nu îngăduia decît vreo doisprezece. Acestea n-ar fi fost niște cusururi prea mari, dacă pe tabla cafenie s-ar mai fi găsit ceva în afară de titlu și de două chenare vopsite, menite a găzdui elementele opozante sau de comparat.

Panoul enorm, neted, gol-puşcă, pe care se compara nimic cu nimic, la o scară foarte mare pentru Bujoru, era, evident, o neglijență de propagandă vizuală. L-am fotografiat. Am întrebat apoi, în treacăt, un activist.

— De ce nu se pune nimic pe panou?

— Pînă acum într-o parte erau individualii, într-alta colectiviztii. Acum individualii nu mai sînt și încă nu s-a stabilit ce să se compare...

În definiție, foarte simplu: în raion nu mai sînt individuali. Asta poate s-o afle și cine trece cu avionul peste Oasele și Cuca, peste Rogojeni, Foltești, Băleni, Smulți, Vîrlezi. Văile nu mai sînt peștrițe, tarlalele nu mai apar ca imense funii de cinci kilometri și largi de cincisprezece pași, ci ca holde enorme de grîu și porumb. Asta o poți simți pe drumurile comunale de cîte ori te înecă praful autocamionelor ce-i duc pe colectiviztii la tarlalele îndepărtate. Asta o poți ghici stînd culcat pe burtă în izlazul din marginea drumului și privind la picioarele celor care trec: bocanci...

sandale...bocanci...sandale...pantofi...opinci... o singură pereche de opinci, ale omului care mîna vitele la păscut. Iar el, omul ăsta, nu se mai numește vîcar — dacă-i spui așa se supără — ci îngrijitor de vite.

Numele celor care ar fi putut umple jumătate de panou au trecut în cealaltă jumătate și panoul s-a autodesființat. El e un jurnal de front rămas în urma unei lupte îndelungi, nemaipomenit de complicate, ai cărei învinși sînt învingători, o luptă desfășurată pe mari spații, pe aceste dealuri lince, văi seci, drumuri prăfoase. Panoul acesta gol-puşcă, mare și aparent inutil, celebrează o victorie; și dacă alte antagonisme nu sînt înscrise pe el, înseamnă, înainte de toate, că o etapă s-a încheiat.

În curînd vor figura pe el comparații între două întovărășiri, două colective sau o întovărășire și o colectivă — dar un asemenea panou gol, care marchează un moment istoric, trebuie consemnat ca atare. El nu sugerează cifre, dar îți amintește că acum mai toate casele bujorenilor se acoperă cu țiglă și că cei din Plevna preferă să-și ia haine de la Galați, mai late-n rever, decît să le comande croitorului colectivei pentru trei zile-muncă.

Înainte de toate imaginilor care se pot aduna cu penița, rămîne cea proprie-zisă, a panoului enorm și stingher de cîteva luni, căruia șovăiala propagandiștilor i-a conferit calitatea de prag istoric. Sub aspectul critic al indolenței, rămîne semnificația muncii uriașe depuse, ca pe o tabelă de demonstrație dialectică.

A. ATANASIU și C. MIRONESCU

Fotografii de A. MIHAILOPOL

DEVEGHE

Nocturne sau diurne, conflictele cu ordinea publică mai există, din păcate. E bine știut însă că acei care se îndeletnicesc în viață cu rosturi necinstite au o slăbiciune pentru orele înaintate. Tocmai de aceea ne-am hotărât să începem reportajul de față noaptea. Mai precis, în jurul orei 22.

Pentru relatarea întâmplărilor de mai jos, am stat timp de șapte ore în Secția 1 Miliție a raionului I. V. Stalin. Înarmați cu un bloc-notes, un creion și un aparat fotografic.

37 de halbe în loc de 14

Ora 23...

În holul clădirii își face intrarea un grup zgomotos. E compus din trei bărbați înalți, care se înfruntă într-o discuție furtunoasă cu un al patrulea, mic și rotofei. Împreună cu ei a intrat și un puternic miros de băutură. Indiciu clar că ne aflăm în fața unui conflict iscat sub imperiul alcoolului. Unul dintre ei, nu prea sigur de sine, se apropie de tovarășul locotenent major Astani, pentru a da primele explicații. Le dă cu un ton ce se vrea grav:

— E un non-sens. E un non-sens...

— Explicați, vă rog.

— E un non-sens. S-au băut 14 halbe, nu 37.

Ospătarul Ștefan Gheorghe, de la bufetul „Rustica” (bdul. N. Bălcescu nr. 14), intervine cu amănunte, șocat de afirmația preopinentului.

— Dumnealor au consumat 37 halbe de bere. La plată au recunoscut numai 14 și cantitatea de rom cerută în plus.

Ofițerul aruncă o privire asupra celor trei, zîmbește și-l întreabă pe reprezentantul „Rusticei”:

— Ce părere ai dumneata? Un om care a băut singur 12 halbe cu

Ion Ștefănescu, cel care a furat țărâncel din Pitești punga cu bani...

...Și lată-l acum la o reconstituire ad-hoc a furtului. (jos)

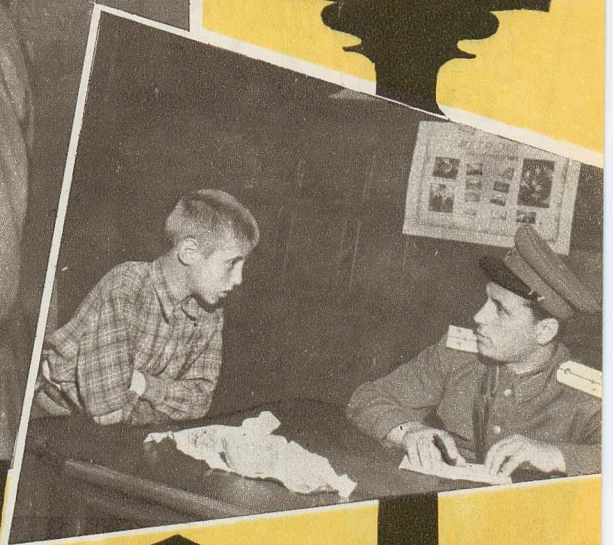

Scandalagii Nistor Florea și Gh. Costache merg la secție... cu mașina.

Carmangerul Andrei Sereș, suspectat că a sustras carne dintr-un restaurant, cu intenția de a o vinde la preț de speculă.

Ghiță Trandafir, în vîrstă de 17 ani, a fost găsit vagabondînd în gara Brăila. El a declarat că e din București. Adus aici, s-a constatat că e... gălățean. Dacă se va vedea că nu are cine să se ocupe de el, Ghiță va fi internat într-o colonie de reeducare, unde are toate șansele să crească om adevărat.

NOAPTEA

bere, plus cîteva pahare cu rom, e în stare să mai stea pe picioare?

— Se întîmplă... Sînt oameni care reușesc, se bîlbîie ușor ospătarul, căutînd a-și păstra aplombul.

E chemat locotenentul Sofronie, specialist în probleme economice. Sînt cerute bonierele. Cineva se deplasează pînă la bufet, pentru a controla cantitatea de bere livrată ospătarului de către vînburș. Adevărul iese la suprafață. Pus în fața unor probe edificatoare și concludente, ospătarul își recunoaște intenția necinstită: speculînd starea de ebrietate a celor trei, el a prezentat la plată două note de consumație. Una legală, alta falsă. („Ați comandat de două ori. Sînteți amețiți și ați uitat, domnilor!”) Cînd a izbucnit neînțelegerea, fiind prea sigur de sine, i-a invitat el la miliție. („Trebuie să vă bîrbați turtiți de bautură nu vor face impresie bună acolo.”) Dar, după cum vedem, înșelătoria n-a reușit.

Invățătura nu e bună însă numai pentru ospătar, ci și pentru acei ce se întrec cu halbele.

De ce la unele restaurante porțile sînt atît de mici

Dacă v-ați resemnat să le consumați așa cum vi s-au servit (blestemînd doar în gînd împrejurarea care v-a făcut să intrați în restaurantul respectiv) vă putem oferi în schimb explicații postume prin expertul nostru, domnul Andrei Sereș. Veteran al problemei, carmanger de meserie, sus-numitul a fost adus la secție împreună cu cele 5 kilograme de carne pe care le transporta de la carmangeria din bulevardul Bălcescu, la domiciliul său din strada Ștefan cel Mare 18.

— Lucrați la această carmangerie?

— Nu. Ajut doar uneori pe responsabil.

— Cum îl cheamă?

— Nu știu; am uitat.

Chiar și în fața unor astfel de amnezii ridicole, miliția e nevoită să recurgă la cercetări laterale. Pîră la dovada contrarie, oamenii trebuie crezuți pe cuvînt, chiar dacă inventează cele mai stupide minciuni. Puși în fața dovezilor concrete, ei vor fi nevoiți să recunoască adevărul. Dar pînă ajunge la asemenea rezultate, anchetatorul e nevoit să urmeze cele mai sinuoase căi, ferindu-se la tot pasul de a face vreo presiune morală sau fizică asupra celui bînuît, de a jigni sau de a-l acuza pe temeiuri nesigure.

Urmează un șir de telefoane. Numele responsabilului e aflat: Vasile Avramescu.

— Da, întocmai. Își amintește subit domnul Sereș.

— Deci dînsul vă furnizează în mod clandestin carnea pe care o vindeți la preț de speculă?

— Neadevăruri! Am primit numai astăzi. În schimbul muncii depuse la carmangerie.

Chiar dacă lucrurile stau așa, procedeul folosit e ilegal. Vasile Avramescu și Andrei Sereș se fac pasibili de furt din avutul obștesc. Cercetările ulterioare vor stabili adevărul. Dar pînă la proba definitivă cetățeanul Sereș e liber și ofițerul îl salută la plecare.

„Eu plătesc”

Cineva de la restaurantul „Feldioara” (bdul Ilie Pintilie 38) cheamă grabnic în ajutor miliția. Doi scandalagii întorc localul pe

dos. Impreună cu locotenentul Sofronie, ne deplasăm la fața locului. Doi mușterii, înfierbîntați de țuică, s-au luat la bătaie. Pagube: trei sticle de sifon, 4 farfurii, 10 pahare, un cristal de masă. Scandalagii se numesc Nistor Florea și Gheorghe Costache. Amîndoi zidari pe șantierul de la Buftea.

— Spune, tovarășe Nistor, de ce ați făcut tot tărăboiul acesta?

— Am greșit! Sînt un prost! Da' eu plătesc. Iubite tovarășe locotenent, scrieți în procesul verbal: eu plătesc!

— Cînd ai luat chenzina, tovarășe Nistor?

— Chiar azi. 700 lei. Am muncit serios luna asta. Dar să știți, eu plătesc!

— Soție, copii ai?

— Am o nevastă bună și doi copilași.

— Fii amabil și întoarce-ți buzunarele pe dos. Poate ești curios să afli cît ți-a mai rămas din salariu.

Pe masă apar cîteva hîrtii mototolite. Locotenentul major Astani le adună și le numără. 65 lei. Zidarul se oprește din sporovăială. O fărîmă de regret îi luminează mintea.

— Cum, numai atît a rămas?... Apoi:

— Să știți, eu plătesc. Am spart, am distrus, dar eu plătesc. Sînt un om cinstit. Și darnic...

Cinstit și darnic? Prea darnic, din păcate. Și prea „bun” ca să poată refuza îndemnul prietenilor interesați, care-l tîrăsc prin cîrciumi. Rodul muncii a fost risipit în cîteva ceasuri cu o bandă de cheflii care l-au purtat de nas și apoi și-au rîs de dînsul.

Ce zici, cetățene Nistor?...

Acum, cînd ți-e mintea limpede și citești rîndurile de față, recu-

noști că trebuie să te schimbi? Ar fi păcat și trist să nu se întîmple așa.

Pungașul

Aici totul e limpede. Nu mai sînt necesare investigații suplimentare, nici vînători de probe și martori. Anchetatorul urmează doar să întocmească actele de dare în judecată. Ion Ștefănescu a furat. O recunoaște singur. A furat 170 de lei într-un restaurant, de la o țărăncă venită din Pitești. Femeia a intrat în local ținînd în brațe o copaie cu un prunc. A așezat copaia pe o bancă; a ascuns în copaie punga cu bani. De la o masă, Ion Ștefănescu a urmărit-o toată vremea. În clipa în care a încercat să sustragă punga cu bani, a fost observat de un grup de colățeni. Înghățat de aceștia și dat pe mîna miliției, a recunoscut de îndată totul.

După cum îl vedeți și dumneavoastră în poza alăturată, nu pare să aibă o figură veselă. Ce s-o fi petrecut în capul său în această clipă? În orice caz, dacă mai vibrează în sufletul său vreo urma de cinste, ar trebui să-l năpădească remușcărilor...

★

Notițele noastre se opresc aici. Considerăm de prisos orice comentariu de încheiere. Faptele vorbesc de la sine. Poate cîteva cuvinte despre tovarășii de la Secția I Miliție. Le putem spune că munca lor merită toată stima și lauda; că această muncă se cere sprijinită de fiecare om cinstit.

Le dorim succes în apărarea legalității și a ordinii publice.

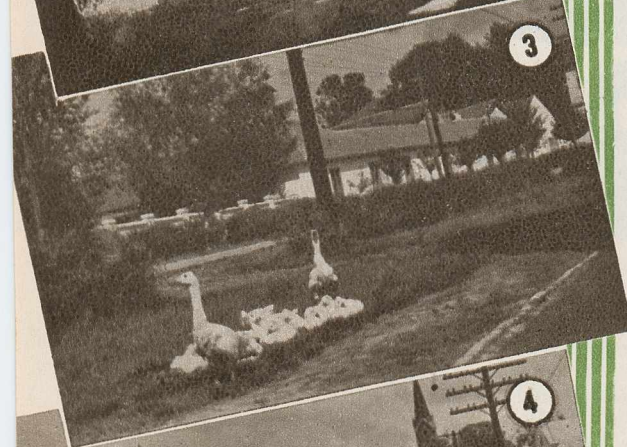
Marie MURGU

Fotografii de S. STEINER

(Expediție pe această cale
Sistului popular regional
Timișoara, Sfatului popular
Lugoj și chiar tovarșului
Sebastian, președintele Sfa-
tului popular al orașului
Buziaș...)

Scrisoare ilustrată din BUZIAȘ

Din FOTOLIUL SPECTATORULUI

În loc de interviu..

Cît e de ingrat rolul de dublură, dacă ar fi să-l socotim după importanța pe care i-o acordă cronicarii, o știm fiecare dintre noi. Titularul este salutat cu onoruri (sau cu convenitele reproșuri critice), iar dublura, îndeobște cu tăceri. Despre realizarea admirabilă a Margăi Anghelescu în „Domnișoara Nastasia” s-a scris — și pe bun merit — în întreaga noastră presă. Despre nu mai puțin meritoria creație a dublurii ei — tînăra actriță Ileana Codarcea, aproape necunoscută pînă la acest rol — nu s-a pomenit mai nici un cuvîntel. Iar atunci cînd s-a aflat la teatru de intenția noastră de a lua un modest interviu respectivei tînăre actrițe, un telefon dat de la secretariatul literar al Teatrului Muncitoresc C.F.R. ne cerea să discutăm și cu titulara rolului

ca... să nu existe motive de neînțelegero în colectiv. Deși sîntem absolut convinși că talentata actriță Marga Anghelescu nu ar fi putut decît să citească cu plăcere un interviu luat tînerei sale colega, am renunțat la acesta: nu dorim de fel să provocăm „neînțelegeri în colectiv”. Dar nu putem renunța și la micul omagiu ce se cuvine Ileanei Codarcea. Pentru că această tînăra actriță — pare-se cam vitregită în teatru, întrucît în cei șase ani de cînd e angajată la „Muncitoresc” a fost distribuită mai cu seamă în dubluri — a dovedit în rolul Nastasiei un talent autentic.

Evoluția sufletească a eroinei lui G.M. Zamfirescu — de la prospețimea, nostalgia și ardoarea aspirațiilor ei, pigmentate pe alocuri, foarte discret, cu inevitabi-

lele nuanțe de vulgaritate ale mahalalei, pînă la accentele de tragicism din final — a fost trăită

Ileana Codarcea și Neli Nic. Ștefănescu în „Domnișoara Nastasia”

red că ați contribuit cumva și dvs. ca în ultimii ani stațiunea balneară Buziaș să cunoască însemnate prefaceri în folosul oamenilor muncii trimiși aici să-și caute sănătatea. Știți de asemenea că, prin grija Ministerului Sănătății, principalele pavilioane (Phönix, Republica, Bazarș.a.) au fost renovate, dîndu-se în folosință zeci de noi camere, că bolnavii se bucură de hrană bună și substanțială.

Și locurile de odihnă în aer liber au suferit transformări. În parcuri, de pildă, aleile principale au fost pavate cu dale de ciment; astăzi aleea trandafirilor, străjuită de busturile marilor noștri Mihail Eminescu și Nicolae Bălcescu, e o adevărată încintare pentru ochi (foto 1). O surpriză plăcută ne-a prilejuit anul acesta parcul pionierilor: prin munca voluntară a muncitorilor și a lucrătorilor din unitățile economice ale Buziașului, a fost amenajat „Orașul Copiilor” (foto 2), care ferește deopotrivă pe cei mici ca și pe cei mari... (la un chioșc se servește din belșug țuca bătrînă, mititei și bere!).

Notez toate acestea, tovarăși, pentru a vă aminti și despre unele lucruri care contrastează puternic cu realizările de mai sus. Și pentru că mi-e drag Buziașul, mă simt obligat să vă atrag atenția asupra stării inadmisibile în care se află străzile principale și cele mai frecventate din oraș (despre celelalte nu mai vorbesc). Iată cîteva imagini... pitorești dacă vreți.

În zilele ploioase, cîrduri de boboci de gîscă se delectează, scaldîndu-se în băltoacele de pe trotuare... În zilele cu soare giștele clocesc... gazonul. Vinovate nu-s desigur giștele (foto 3)...

Ce-i drept, pe marginea drumului sînt frumoase orînduite zeci de grămezi de piatră.

Dar, iertați-mă, ele nu mă pot face să cred că Buziașul se află în plină campanie de pavare a străzilor. Nu de alta, însă, aceste grămezi figurează de multă vreme pe marginea șanțului (foto 4)...

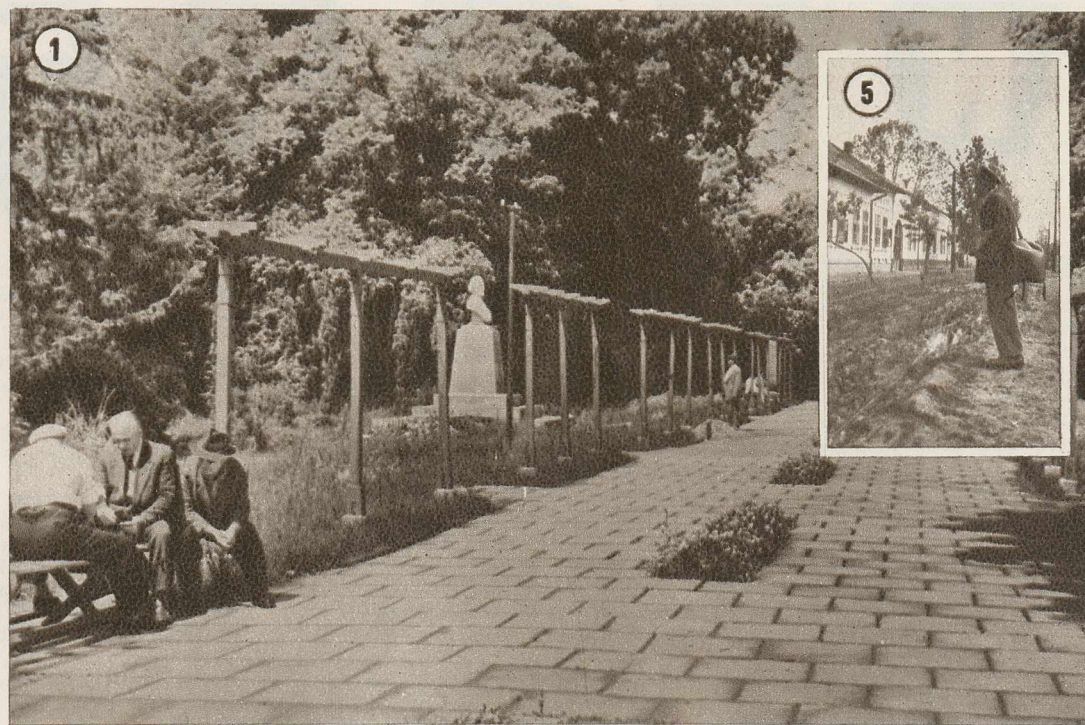
De aceea eu nu v-aș sfătui ca după ploaie să vă încumetați a traversa strada Eminescu spre cinematograful... (foto 5). A făcut cineva imprudența asta. O tovarășă. Și a fost vai de noi, bărbații cei săritori, pînă i-am găsit papucul rătăcit în glodul adînc...

Vă propun însă să stați de vorbă cu bolnavii cazați în frumoasele vile de pe strada Avram Iancu, în pavilionul C.F.R. sau Republica. Vă asigur că după douăzeci și cinci de zile de cură la Buziaș, aceștia devin echilibriști perfecți, ca urmare a exercițiilor de luptă cu noroaiele în zilele ploioase. Iar cînd nu plouă, noroiul se transformă într-o colbărie de nu se vede om cu om. Și cînd te gîndești că bolnavilor hipertoniciei li se recomandă plîmbări în aer curat!...

Vă amintiți, tovarășe Sebastian, că v-am pomenit despre toate acestea în ceasul cînd v-am găsit trebăluind de zor prin Orașul Copiilor? Mi-ați vorbit atunci cu amărăciune despre niște fonduri ale orașului Buziaș, de a căror folosire dispune Sfatul popular raional Lugoj, despre T.R.C.L. Timișoara, care nu planifică repararea drumurilor și despre cîte alte greutăți. Nu am stăruit atunci să aflu amănunte; dar unele imagini ce însoțesc rîndurile de față vorbesc cu prisosință despre nepăsarea unor foruri chemate să rezolve problemele edilitare ale unei stațiuni balneare ca Buziașul cel îndrăgît de mii și mii de oameni ai muncii. Și e păcat!

R. RODA

Fotografiile autorului

Primii trimiși ai

PLANETEI

de
Constanța
COPORAN

Soarele stă să răsară a nu știu câta miliardă oară. Dar nu-i o zi obișnuită. Planeta Pământ își trimite primii emisari în spațiul interplanetar. Mă gândesc la moș Noe. Bănuia el, în arca sa de oră-tăni, că onoarea primei aventuri interplanetare va reveni căinelui?

Pământ sovietic, anul 1951. Peste cinci minute răsare Soarele. Din subteran, o mână în-oarce un buton. Un zgomot asurzitor și o rachetă uriașă, în chip de țigară de foi, părăsește bijeliosă planeta, lăsând în urmă-i o dîră orbioare. Cîteva clipe. Racheta e în slăvi. Altitudine necunoscută avioanelor. Alte cîteva clipe. În bătaia Soarelui, racheta s-a prefăcut în steuță strălucitoare. 100 km altitudine! E momentul stabilit. Motorul se decuplează automat, racheta își continuă zborul în virtutea inerției. Dar dintr-însa, în momentul decuplării, s-a desprins o altă „steluță”. O cabină ermetic închisă, care cade cu o viteză amețitoare. În abină sînt pasagerii: doi cîini. Primii trimiși ai planetei, în pragul cosmosului.

Inconjurată de baloane cu oxigen și de aparate capabile să înregistreze și cea mai mică schimbare survenită în organismul lor, neobișnuiții călători revin acum pe planeta-mamă... Trei kilometri de la sol... Se deschide automat o parașută. Și cabina voiajorilor se lasă lin pe Pământ... „Pasagerii” sînt scoși din cabină și examinați, împreună cu aparatele de înregistrare care i-au urmărit. Nici o tulburare esențială în organismul lor. Văgi devieri ale bătailor pulsului și în respirație. Dar nici un traumatism sau reacție nervoasă. Nimic esențial. Animalele se simt foarte bine.

Minunat! Prima etapă s-a încheiat cu succes. Experiențele asupra zborului la mari înălțimi cu ființe vii continuă cu asiduitate.

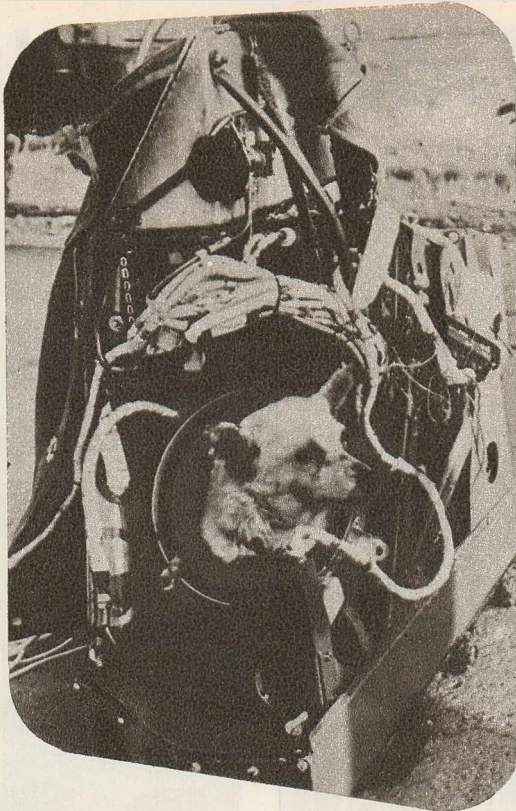
★

A doua etapă, după cîteva ani. Condițiile sînt oarecum diferite. „Călătorii” sînt instalați în partea din față a rachetei, într-un compartiment care nu mai e închis ermetic. În compartiment există un cărucior de catapultare. Într-însul se află „călătorii”, echipați în costume speciale. Tot de cărucior sînt fixate aparatele de oxigen, sistemul de parașute, aparatele de înregistrare a stării fiziologice a voiajorilor interplanetari. Cîteva date tehnice: rezerva de oxigen calculată pentru cîteva ore petrecute de pasageri în costume este de 900 litri. Greutatea totală a căruciorului de catapultare: 70 kg. Înălțimea zborului: 110 km.

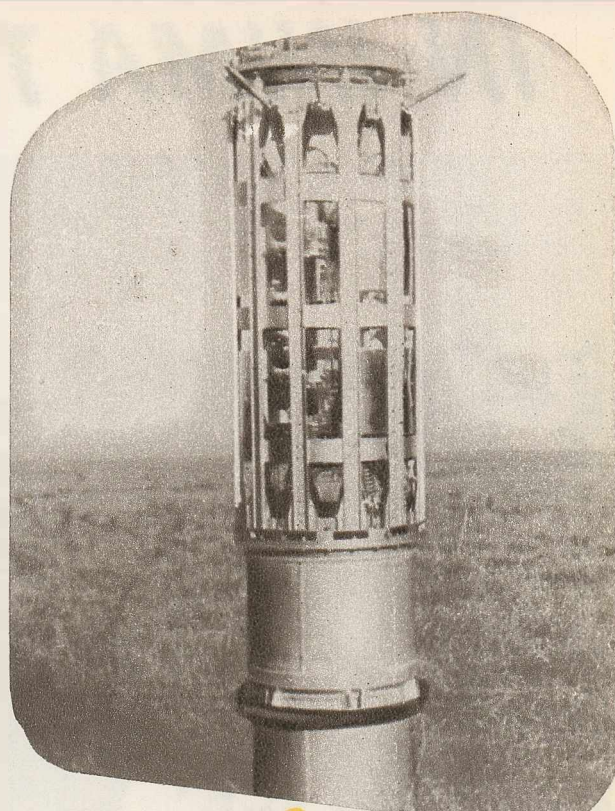
Experiența începe. Racheta a fost lansată. S-a ridicat ca fulgerul. La altitudinea stabilită, partea ei anterioară se desprinde cu călătorii aflați în căruciorul de catapultare. Cădere vertiginosă. 100 km, 98, 95, 90,88 km altitudine... Atențiune! Micul călător aflat în căruciorul din dreapta este catapultat în spațiu. Doamne, ce-o fi acum în inima lui de cățel?... Trei secunde... Sistemul de parașute se decuplează automat. De la înălțimea de cca 85 km, „călătorul” începe acum să coboare lin, sub pavăza parașutei. Timp de apoximativ o oră oîmă la aterizare, pasagerul este supus influenței directe a tuturor factorilor mediului.

Dar ce s-a întîmplat cu partea anterioară a rachetei? Eliberată de căruciorul din dreapta, ea continuă să cadă, învîrtindu-se cu o viteză din ce în ce mai mare. 80 km altitudine, 70, 60, 50, 45 km... Din nou: atențiune! Din căruciorul din stînga este catapultat al doilea voiajor... Cădere amețitoare... 40 km altitudine. 30, 10, 7, 3 km... În sfîrșit, parașuta se deschide. Salutare, planetă, m-am înapoiat!

Salutare Linda sau Koziavka, sau Malîșka! Salutare și mii de mulțumiri din partea planetei. Cu ajutorul vostru, savanții au demonstrat că, în anumite condiții, și oamenii se vor putea adapta zborului cu racheta. E drept, nu azi, nu mîino. Mai trebuie încă mult experimentat. Dar primul pas a fost făcut. Zborul interplanetar nu mai este o utopie

Salutare, planetă, m-am înapoiat viu și nevătămat!

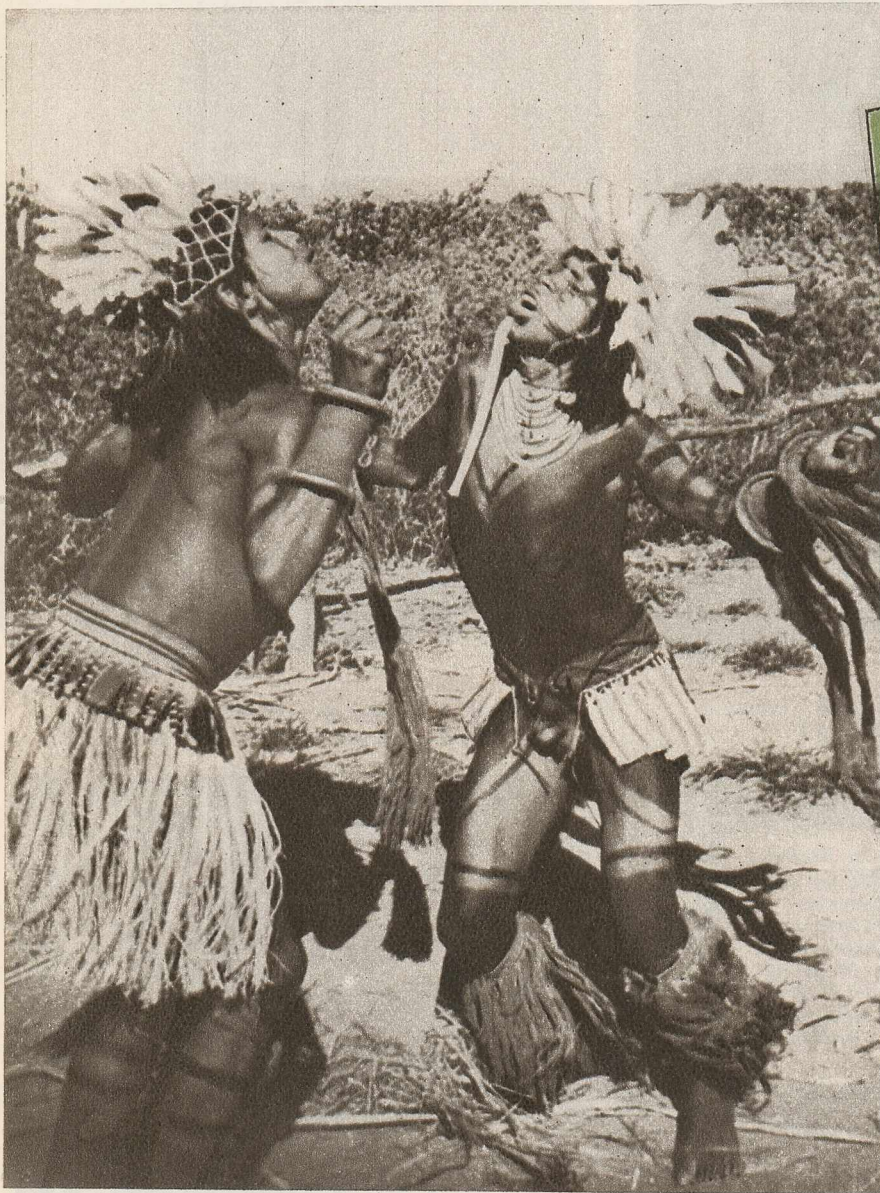

Pe cîmp a aterizat un container cu aparate de măsurat, montate în interiorul rachetei.

Linda, Koziavka și Malîșka —trei dintre cîinii cu care s-au făcut experiențele— au fost de două ori la mari înălțimi. Iată-i acum, într-o plimbare pe străzile Moscovei. Însoțitorul: Aleksei Pokrovski, colaborator științific al Academiei de Științe a U. R. S. S.

IN INIMA TERITORIULUI INTERZIS

III
Necunoscutul

RO- CAN DOR

— reportaj —

de Raymond MAUFRAIS

Un dans îndrăcit în timpul unei
← „fortaupana”.

Când rezervele alimentare sînt pe
terminată, ofnătoarea rezolvă pro-
blema hranei. ↓

„Fortaupana” în junglă

Soarele se lasă încet către asfințit. Coliba destinată serbărilor, însuflețită deodată de forfotă, pare un templu ciudat, care-și strînge credincioșii la închinăciune. Războinicii își pun măștile din fibre, pe care zuruie semintele uscate, agățate ca niște brelocuri, și scoicile în culori vii. Unii dintre ei poartă penaje strălucitoare, havaiene lucrate cu multă grijă — podoabe sfinte, a căror confecționare e socotită o adevărată taină.

De pildă, femeile trebuie să se ferească de a trece prin preajma colibeii vrăjitorului, pentru ca nu cumva să vadă — chiar fără să vrea — cum se confecționează aceste podoabe. Pentru cei ce nu respectă acest „canon”, pedeapsa este cumplită.

Ni s-a povestit întîmplarea unei copile care, căutîndu-și tatăl, s-a apropiat fără să-și dea seama de coliba de serbări. Părindu-i-se că-l zărește, a intrat înăuntru. Căpetenia tribului, încunostințată de îndată, a hotărît ca fata să-și primească osînda. Copila a uitat curînd cele petrecute, iar de-a lungul anilor tovarășii ei de joacă nu i-au mai adus niciodată aminte... Totuși „păcatul” fusese înregistrat. Anii au trecut foarte repede, copila a crescut, trupul i s-a împlinit și, la cele dinții semne ale pubertății, căpetenia a pofțit triburile vecine la un mare „fortaupana”¹⁾. S-au adunat mulți războinici; au dănuțit, au luat parte la lupte, au cîntat. Apoi, osînda a fost dusă într-o colibă mare și siluită de indienii adunați, în văzul femeilor și al copiilor din trib. Vrăjitorul își rezervase *jus prima noctis*²⁾. Orgia a durat îndelung. Copila a murit în zori. Dacă, prin imposibil, ar fi scăpat, ea ar fi trecut de îndată în rîndul fetelor obștești. Acestea trăiesc într-o colibă anume clădită, ceva mai departe de sat. Ca semn distinctiv ele trebuie să-și înalțe în creștetul capului un smoc de păr întărit cu clei și au menirea să petreacă cu tinerii neînsurați, care le aduc în schimb de-ale mîncării. Indeoște printre aceste prostituate sînt femei ce și-au înșelat bărbații ori s-au făcut vinovate de fel de fel de păcate. Pedeapsa lor însă poate să nu rămîna veșnică. Dacă un tînăr indian se îndrăgostește de vreuna din ele, o poate lua de nevastă și atunci femeia, „reabilitată”, capătă aceleași drepturi ca toate celelalte femei măritate.

Confecționarea podoabelor pentru dans, socotite sfinte, este o taină ce trebuie cu strășnicie păstrată, paza acestora fiind asigurată de un grup de tineri luptători. Unii dintre alții ce au trecut prin aceste locuri, atrași pe drept cuvînt de aceste obiecte rare și dornici să le aibă, s-au lovit din partea indienilor de un politicos dar categoric refuz. Cei mai înțelepți au înțeles. Alții, însă...

Un portughez, profitînd de ospitalitatea ce i-a fost acordată atît de mărinimos, a șterpelit cîteva măști de fibre. A doua zi, în zori, portughezul a plecat cu piroga fără știrea indienilor.

Vîslășii negri au făcut eforturi deznădăjduite ca să se îndepărteze cît mai repede, îmboldiți mai cu seamă de răsplata făgăduită

1) Serbare

2) Dreptul primei nopți

de negustor, care nu era de loc liniștit din pricina celor ce puteau să urmeze descoperirii furtului. Negrii au vislit trei zile și trei nopți, strecurându-se prin *arroyos-uri* înguste, numai ca să înșele pe eventualii urmăritori. Portughezul își freca miinile de bucurie la gândul bănetului pe care avea să-l adune din vânzarea acelor podoabe, foarte prețuite de amatori, în primul rând prin însuși faptul că sînt atît de rare. Trebuiau să ajungă în curînd la gurile rîului Tapiraje. Mai departe n-aveau de ce să se teamă.

Tocmai atunci s-au înfiorat deodată la auzul unor strigăte războinice. La cîteva sute de metri în urma lor, cîteva pirogi indiene, pline cu războinici înarmați cu arcuri și săgeți, înaintau cu repeziciune.

Inspăimîntați, negrii și-au înțetit eforturile. Portughezul a îndoit și întreit răsplata fîgăduită. Deși își vedea viața în primejdie nu se putea hotărî să se despartă de fructul hoției sale. Indianii, însă, ajunseră doar la o zvîrlitură de săgeată. Asta însemna pieirea fugarului, fără nădejdea vreunui ajutor pe acele întinderi pustii. Cum însă portughezul nu se hotărî de loc, negrii înșiși au luat măstile și le-au aruncat în rîu. O clipă au putut fi văzute plutind în preajma pirogii, apoi le luă șuvoiul și le purtă cîtva timp în voia valurilor, din ce în ce mai îngreunate, gata să se scufunde. Primejdia aceasta a oprit pe loc avîntul pirogilor indiene, care s-au repezit după prețioasele podoabe. Portughezul a scăpat cu viață, dar, înspăimîntat de moarte, a jurat să nu mai pună piciorul prin acel tînut din Matto Grosso.

Sfîrșitul expediției Barbosa.

Ca să cîștigăm timp și mai ales ca să ocolim drumul croit de indieni, care ar fi putut foarte bine să ne ducă în cine știe ce capcană, Meirelles hotărîse s-o tăiem de-a dreptul prin inima pădurii.

Cîțiva oameni descălecă și deschid drum printre ierburile uriașe, printre lianele și arborii înnegriți

de incendiile atît de dese în lunile toride. Crengile ne biciuiesc și ne brăzdează cămășile cu dungi negre. Soarele ne învăluie într-o boare fierbinte. Călărim încă vreo patru sau cinci ore la pas, ghemuiți pe șei, ca să ne ferim de crengile groase și ascuțite. Și cînd, în sfîrșit, ieșim din pădure pentru a urma albia unui rîu sec, ne dăm seama că ne-am rătăcit. În cele din urmă iată-ne ajunși, dar sfîrșiți de oboseală.

Ocolim rîpele adînci, pe unde putem, și cercetăm cu grijă desigurile, căci acum șavanții se pot ivi din clipă în clipă. Ne oprim. — Priviți, strigă deodată Meirelles.

Glasul îi e gîtit de emoție. Ne apărăm puțin în șei și privim în tăcere.

Pe pămînt se află o ladă de lemn putredă, aproape sfărîmată, pe care abia se mai zăresc urmele cîtorva litere. Alături zace un cal, sau mai de grabă scheletul lui, cu craniul zdrobit și cu vertebrele rupte, răspîndite ici și colo. Și încă vreo cîteva lăzi — resturile unei tabere — împrăstiate în toate părțile.

Iată o hîrcă omenească!

Două...

Am dat peste rămășițele expediției Pimentel Barbosa, masacrată în 1941, a cărei soartă nenorocită rămăsese necunoscută pînă acum.

Opt oameni măcelăriți!...

Descălecăm. Înaintăm încet și la fiecare pas descoperim cîte ceva care aminteste de nefericirii expediționarilor. Iată o cutie de conserve ruginită, perforată de virful de os al unei sulițe. O hîrtie ce făcea reclamă gloanțelor X, ruptă... Petice de stofă... Iată și o foaie de ziar făcută bucățele. Mai încolo, un lemn cioplit cu cuțitul. Apoi, ceva mai departe, ceea ce a fost tabăra propriu-zisă a lui Pimentel Barbosa. Un fel de hățis ce înconjoară o poiană deschisă cu securea și un rîuleț năpădit de o vegetație îmbelșugată. Resturile unei colibe arse. Un petic de pămînt bătătorit, pe care sînt risipite bucăți de piele roasă și piesele unui post de radio portativ.

Această podoabă capilară alcătuită din penele păsărilor ară, ale papagalilor ce populează Sertão și pădurea virgină, servea înaltele drept camuflaj la vîntoarea. Acum este o podoabă de sîrbătoare.

Lanțul munților Rocandor se înalță aproape ca o barieră.

Sîntem chiar în inima teritoriului interzis. Pe locul taberei lui Pimentel Barbosa.

Noi, cei vii, ne-am instalat tabăra la 200 de metri de poiană, pe care am numit-o „local jertfei“ („local del sacrificio“). În poiană sînt o multime de umbrare pline

de țînțari și poezie. Pe sub ele curge un rîu nu prea lat, dar destul de adînc, ale cărui ape turburi asaltează trunchiuri de copaci prăbușiți de-a curmezișul albiei, formînd mici cascade.

Caii pasc liberi. Ne ungem armele. Așezăm hamacurile foarte aproape unele de altele. Neliniștea pune stăpînire pe noi. Nimănui nu-i e foame. De altfel, curîna va trebui să ne îngrijim de aprovizionare, căci merindele s-au imputinat simțitor. Am fost siliți să aruncăm o bună parte din ele; începueră să se altereze.

Ceea ce-i mai supărător este tăcerea apăsătoare ce domnește de jur împrejur. Și e mai mult ca sigur că sîntem pîndiți. Nu mi-e teamă. Totuși sînt stăpînit de o stranie neliniște; m-a cuprins o panică lăuntrică ce face să-mi bată inima nebuște!...

Tremură, stîrvule!...

Aș vrea să poată vorbi copacii, pămîntul, cerul și ierburile.

Mă gîndesc că Pimentel Barbosa și-a trăit ultimele clipe tot astfel, în văzul micilor făpturi fără de număr ale junglei!

Poate că ultima lui privire s-a îndreptat spre acest copac trîsnit de furtună, ce-și înalță silueta fantastică pe un cer atît de limpede.

Pe locul masacrului am găsit cîteva măciuci indiene din lemn tare. Sînt acelea cu care au fost uciși prietenii noștri. Este un obicei indian, ca arma cu care s-a făptuit omorul să fie lăsată lîngă leș, pentru ca prietenii morțului să-și aducă aminte că, dacă mai vor cumva război, i-așteaptă alte măciuci!...

Muchiile măciucii sînt foarte ascuțite. Le pipăi sfios cu degetul. Instinctiv îmi frec țeasta.

Haide, trebuie să dorm!...

(Continuare în numărul viitor)

Aici și-a instalat tabăra expediția Meirelles — în adîncul teritoriului interzis al șavanților.

ÎN CĂUTAREA unui STRADIVARIUS

osio îi arată băiatului vioară după vioară.

— Vezi? Același meșter n-a făcut niciodată două violi cu aceeași formă. Privește. Fiecare este în alt fel!...

Cu asemenea cuvinte, se pare, (desprinse din romanul lui A. Vinogradov) începu bătrînul conte Cosio să-i prezinte micului Paganini colecția sa de violi Stradivarius... Și, într-adevăr, violurile acestea, în care s-a adunat munca unor lungi decenii a celui mai mare lutier al lumii, au adus cu ele, fiecare în parte, propriul lor secret de fabricație, propria lor comoră muzicală... Neprețuitele instrumente s-au răspîndit în întreaga lume; fiecare și-a făurit istoria lui, nu o dată plină de strălucire... Marii violoniști ai lumii s-au întrecut să posed exemplarele cele mai desăvîrșite, create acum mai bine de două veacuri de meșterul din Cremona. Iar unul din aceste exemplare avea să-și termine lunga lui călătorie în țara noastră, în mîinile unui artist de mare viitor.

Un cumpărător neobișnuit

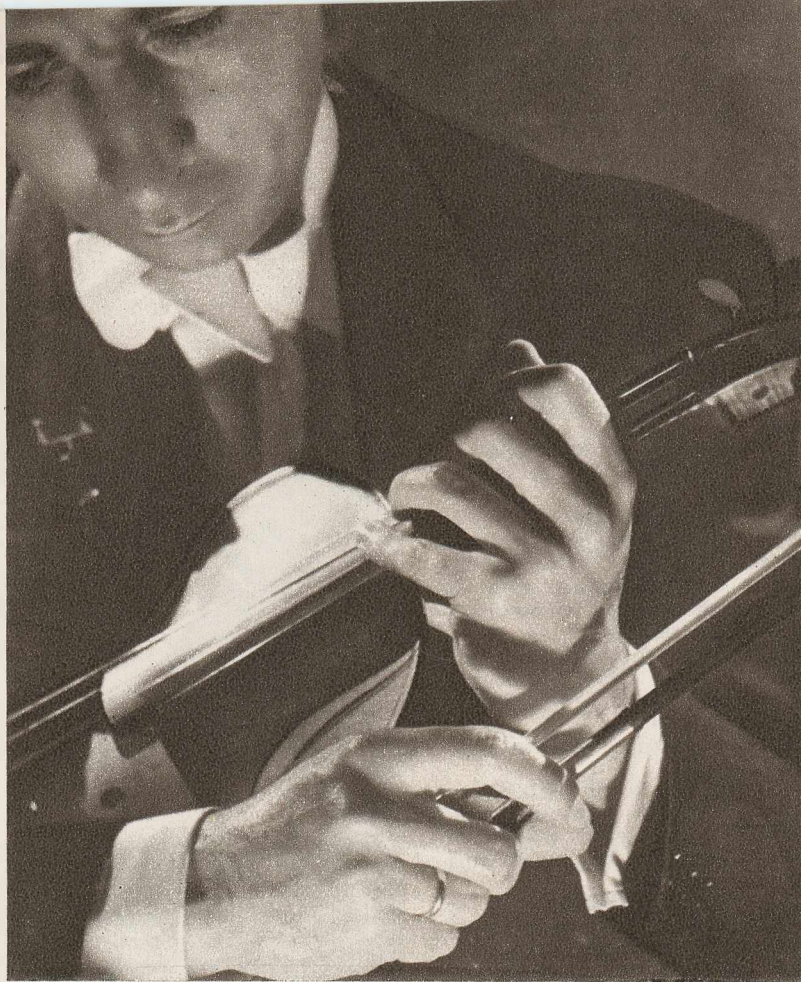
La început, lutierul Henry Wero din Berna privise neîncrezător pe tînărul care i se prezentase.

OTOGHICITOARE?

În fața do. se află portretul unui cuscut și prețuit actor român contemporan. Dar fiind însă că fotografia este... n-oche, oă rugăm să ghiciți despre ce este vorba?

(Răspuns la pag. 22)

„Prioiți: lacul auriu nu ascunde nici o striație...”

— Ion Voicu? N-am auzit de acest nume! („Încă”, am fi adăugat noi, dacă ne-am fi aflat de față). Și dumneata vrei să cumperi o astfel de vioară? Dar luxul acesta și-l pot permite numai violoniștii consacrați, care dispun de asemenea sume. Cine va plăti vioara?

— Statul român.

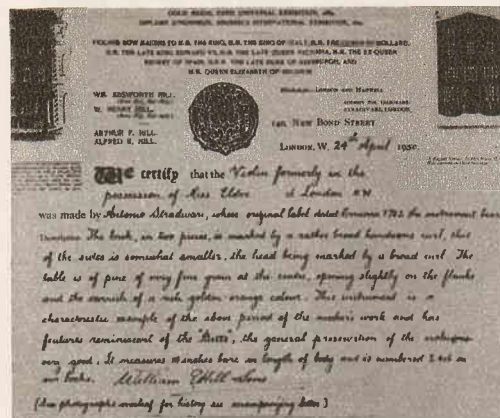
Wero făcuse ochii mari. În cariera lui de lutier rutinat nu auzise

se opri asupra unui exemplar lîngă care o etichetă anunța: „Cremona 1702”

Istoria unei viori

După anul 1700 începuse acea perioadă de apogeu a lui Stradivarius, în care au fost făurite cele mai bune violi ale sale, așa-numitele „viori de argint”. Una din acestea ajunsese în mîinile unui profesor de muzică american,

stabilit în Anglia, cu numele de Lukens. Un secol mai tîrziu vioara aparținea celui mai vestit violonist al epocii, Ioachim, unul dintre prietenii lui Brahms, care interpretase pentru prima oară în lume concertul pentru vioară al acestuia. Printre elevii lui Ioachim se afla și o tînără fată cu numele de Eldler, ale cărei calități îi prevesteau o carieră demnă de maestrul ei; astfel se facea că, în anul 1889, vioara

Certificatul posesiei case de experti „Hill” din Londra autentifică valoarea viorii, enumerînd amănunțit calitățile ei.

Încă o asemenea minune: un stat să se ocupe cu înzestrarea unui tînăr violonist!...

— Am fost trimis aci să aleg cea mai bună vioară posibilă — continuă calm Ion Voicu. Sînt încă la începutul carierei, dar statul dorește să am cele mai bune condiții de dezvoltare.

Firește că, după uimire, reputatul lutier trecu la încercare. Și astfel, după ce încercase patru „Stradivarius” la Paris și încă trei la Berna, alegerea lui Ion Voicu

Ion Voicu s-a reîntors în țară, încadrat de cele două „comori” ale sale: vioara „Lukens” și „Madeleine, soția lui.

ra ajunge în posesia lui Miss Eldler, după ce o expertiză a meșterului Hill din Londra îi stabilise din nou înalta valoare. Dar eleva lui Ioachim suferă un accident și cariera ei de violonistă ia sfîrșit... Vioara se odihnește mai bine de o jumătate de veac, pentru ca apoi, ajungînd la lutierul Wero, să fie din nou expertizată, de data aceasta de Hill-fiul, care-i confirmă încă o dată calitatea. Și astfel, după ce mai mulți violoniști de faimă, printre care și Isac Ștern, își arătaseră dorința de a cumpăra „vioara Lukens” — cum e numită în monografiile de specialitate, aceasta ajunge în zilele noastre, în posesia statului român și a violonistului Ion Voicu...

E greu să cînti pe o „vioară de argint”!

...Aceasta s-a întîmplat cu un an în urmă... Voicu studia încă în U.R.S.S., sub îndrumarea lui David Oistrach, el însuși posesorul unui minunat Stradivarius. Munca de adîncire a măiestriei artistice s-a împletit la Ion Voicu cu aceea de descoperire a posibilităților noului instrument. Nu era de loc ușor să-l stăpînești: răspunsul uluitor de nuanțat al lemnului și corzilor, promptitudinea nervoasă a sonorităților dădeau la început impresia că nici o mîină de violonist nu se va ridica la înălțimea exigențelor celui care dăduse viață viorii, cu secole în urmă... Dar, încetul cu încetul, supla îmbinare de arțar și brad a început să-și dea la iveală comorile ascunse. Iar cînd începi să le stăpînești, cît de surde, cît de sărace și se par violurile obișnuite!

...Priveam micul instrument încercînd să-mi închipui munca de acum 255 ani a bătrînului Stradivarius. Și încă o dată îmi aminteam de acea impresiionantă întîlnire a lui Cosio cu Paganini, redată de Vinogradov, în care legendarul violonist de mai tîrziu admiră instrumentele Cremonei: „Ia privește — spunea Cosio — lacul auriu nu ascunde nici o striație, nimic din apele lemnului, care seamănă cu blana țarcată a unui leopard”...

...Peste puțină vreme lacul auriu va străluci în mîna lui Ion Voicu pe podiumul Ateneului. Programe bogate de concerte și recitaluri, de la Mozart la Șostakovici, de la Bach la Stravinski, de la Tartini la Prokofiev, așteaptă publicul stagiunii de toamnă...

— De ce zîmbești? — mă întrebă Ion Voicu.

...Să-i spun? Mă gîndeam tocmai: „la asemenea instrument, asemenea repertoriu... Și asemenea instrumentist”.

I. HRISTEA

Natașa a implinit 18 ani. De astă dată nu e o fotografie din film, ci una personală.

Un rol cu implincații tragice: cel din filmul „Undeva în Bizonia”.

La 18 ani de 14 ani artistă

de Anatoli FINOGHENOV

Fotografii de M. MURAZOV

În „Elefantul și frînghița”, Natașa a trebuit să se răsfete un pic. Se pare că nu i-a venit prea greu.

Lat o elevă nplară în pri-an de școală al i sale. Filmul se ea „Mica școlă-rlă”.

Cred că fiecare dintre noi și-a sărbătorit, la vremea sa, împlinirea primilor 18 ani de viață. Cu mai mult sau mai puțin tâmbălău, în prezența a mai multe sau mai puține rube-denii și prieteni, mă rog, cum s-a întâmplat sau cum i-au dictat tradițiile familiale. Natașa Zașcipina s-a bucurat însă de o aniversare unică în felul ei: ziarele sovietice au scris despre ea, publicându-i poze din albumul de familie, iar din multe colțuri ale lumii au năpădit-o scrisori de felicitare, întocmite în multe din limbile globului. O dată cu cei 18 ani de viață (sărbătoriți cu câteva luni în urmă) Natașa Zașcipina împlinea 14 ani de carieră cinematografică! Trebuie să recunoaștem că e o performanță și că puțini artiști de mare renume s-au putut lăuda cu asemenea respectabilă „vîrstă” actoricească, la o atît de fragedă vîrstă.

Copiii Leningradului...

Așa se intitula primul film al Natașei, în care a debutat la vîrsta de 4 ani. Era un film patetic, închinat eroismului locuitorilor Leningradului. Eroina principală se numea Katia și era un boț de fetiță de cîțiva ani. Cum a devenit Natașa Zașcipina actriță? Nu căutați a afla amănunte de la ea însăși, pentru că vă va mărturisii — cum ni s-a întâmplat și nouă — că pur și simplu nu-și amintește. Elementele pitorești vi le furnizează însă cu plăcere mama Natașei, care povestește că fetiței i-a plăcut de mică să cînte, să danseze, să țopăie în fața oglinzii, urmărindu-și mișcărilor cu o privire gravă. Într-o zi mama se plimba cu Natașa pe unul din bulevardele Moscovei. Fetița zburda, ca totdeauna, alături de prietenele ei. O doamnă necunoscută a urmărit-o mult timp cu privirea, apoi a întrecut-o, mîngîindu-i dragăstos căpșorul:

- Cum te cheamă?
- Natașa.
- Și cîți ani ai?
- Neștiind ce să răspundă, fetița s-a uitat întrebător la mama ei.
- Patru ani — a răspuns mama.
- Patru ani — a repetat cu vioiciune Natașa.
- Vrei să fii filmată?
- Vreau foarte tare — a răspuns categoric Natașa, dar apoi a luat-o la fugă spre prietenele ei, uitînd complet de aspirațiile-i cinematografice.

După cîteva zile, însă, mama — mai perseverentă — a dus-o pe Natașa la studioul „Maxim Gorki”. Acolo, urcată cu picioarele pe un scaun, fetița a recitat fără să se intimideze o poezie, apoi a dansat „Merisorul”. În tot acest timp, Natașa a fost filmată... Și după încă cîteva zile, mama Natașei a fost înștiințată că fetița ei va juca rolul principal în filmul „Copiii Leningradului”. (Cred că bucuria a fost mai curînd a mamei, decît a fetiței).

Cu acea spontaneitate și sinceritate totală cu care se joacă copiii, Natașa a creat, mai în joacă, mai în serios, un personaj excepțional de autentic, acea micuță Katia care a devenit apoi eroina preferată a copiilor sovietici.

Și iată cum a devenit Natașa — la doar 4 ani — o persoană foarte cunoscută în întreaga Uniune.

Peste doi ani, mai „maturizată”, Natașa joacă într-un alt film — „Elefantul și frînghița” — rolul fetiței Liudocika. Iar trei ani mai tîrziu, a realizat acel admirabil portret cinematografic al unei fetițe de clasa I, în filmul „Mica școlărlă”. Au urmat apoi rolurile principale din filmele „Undeva în Bizonia”, „În stepă” și „Copiii partizanului”.

În anul 1950 actrița, în vîrstă de unsprezece ani, a fost distinsă cu medalia „Pentru merite în muncă”. Și a meritat-o din plin, pentru că, înafara talentului ei incontestabil, s-a dovedit a fi în timpul filmărilor o fetiță îndrăzneată, căreia nu i-a fost frică să călărească cămile și elefanți sau să înlînească în pădure un lup „adevărat”. Iar cînd a interpretat-o pe Olesea în „Copiii partizanului”, Natașa Zașcipina, care avea pe atunci cincisprezece ani, a dat dovadă de o mare bărbăție. Într-unul din momentele dramatice ale acțiunii, cînd eroina trebuia să treacă printr-o mlaștină, Natașa a simțit că „joaca” devine serioasă, că nu mai trebuie să mimeze teama de înec, ci că, pur și simplu, începe să se scufunde... Fetița nu și-a pierdut cumpătul și a întins mîinile, încetinind astfel cu cîteva minute scufundarea. În timpul acesta echipa de filmare i-a sărit în ajutor și Natașa a fost salvată.

Paralel cu activitatea cinematografică Natașa urma cursurile școlii medii, fiind și o foarte bună elevă. Cînd, după terminarea școlii, Natașa a trebuit să hotărască asupra viitorului ei, ea a intrat în Institutul de Cinematografie.

— ...Și dacă n-aș fi reușit să intru în institut — ne-a spus Natașa — m-aș fi înscris la Conservator (pentru că concomitent cu învățătura la școala medie, Natașa Zașcipina a urmat la școala muzicală de pe lângă Conservator un curs de pian pe care l-a terminat de asemenea cu „foarte bine”).

Acum Natașa învață cu îndîrjire la institut: e studentă în anul I. De curînd a avut loc prima sesiune de examene și Natașa a căpătat calificativul „excelent” la toate obiectele de examen. În orele libere studenta noastră face sport: patinează, schiază, joacă tenis, participă la concursurile de volei ca membră a selecționatei institutului.

Ce visează Natașa pentru viitor?
— După ce am să termin institutul — spune ea — vreau să joc într-un film muzical.
Iar noi îi așteptăm cu nerăbdare reparația pe ecran. Cu nerăbdare și încredere.

**DEZLEGĂRILE JOCURILOR DISTRACTIVE PUBLICATE ÎN
CONCURSUL „ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ”**

SERIA I

CERAMICĂ — 35 puncte

Orizontal: 1) Olar — Străchinii — Oso. 2) Butelie — Caolin — Goe. 3) Ot — Ceramist — Modela. 4) Ga- lă — Săltioara — Ns. 5) Ar- gila — Rombic. 6) Infim — Agă — Ta. 7) Beai — Sba. 8) A — Rc — Cr — C. 9) Roia — Humă. 10) Bi — R — Ison. 11) Oale — N — Sc. 12) Tna — Acol. 13) Ieam — Hlo. 14) N — Ca — Bica. 15) Azais — Angoba — Darab. 16) Oi — Măcăt — Chlup — E. 17) Ceanac — Taier — Vaic. 18) A — Taier — Scoabă — Cai. 19) Smăltina — En — Urcior.

Monoverbe ilustrate: 3—7 Lin- gură — 1 punct. 2—6 Plimbă — 1 punct.

Aritmografie — 2 puncte: Ulică — Băneală — Castron — Strachină — Cumar — Hirgău — Ploscă — Balercă. A — B: Ceramică.

Golf de cuvinte — 2 puncte: Oală — Cală — Cană — Cină — Cînt — Ciot — Ciob.

Carte de vizită — 2 puncte: Olar, Hurez.

Sarade: 1) Furfurie — 1 punct. 2) Mălai — 1 punct. 3) Cufitoale — 1 punct.

Joc silabic — 2 puncte: Rîdă ciob de oală spartă.

Fuga consoanelor — 2 puncte: Turda — Pisc — Hurez — O- boga — Pucheni.

Monoverb cu întars — 2 puncte: Bărdacă.

Săritura calului — 2 puncte: Ajunge un ciomag la un car de oale.

Criptografie — 3 puncte: A plăți oalele sparte.

Monoverbe: 1) Olar — 1 punct. 2) Cană — 1 punct. 3) Ocută — 1 punct.

SERIA a II-a

PORT POPULAR — 35 puncte

Orizontal: 1) Pomeselnic — Șter- gar. 2) Imbroboade — Tulpane. 3) Ne — Opreș — Uvar — Risc. 4) Da — Toi — Yard — Ea — Tea. 5) Iglite — Artă — L. 6) L — Eci — Clini. 7) Epc — Nerv. 8) Uric — D — Ai. 9) Ina — Eb — D. 10) Iști — Crom. 11) Stat — Hopa. 12) Ao — A — Ebi. 13) Cav — Oni. 14) Rls — Pact. 15) Serasir — Bait — Zadia. 16) U — Sti- har — D — Agere — R. 17) Mite — Ac — Clupag — I. 18) Alean — Sinor — Cheiță. 19) Ni — Nă- vădi — Chieptar.

Monoverbe: 5—7, Căltuni — 1 punct; 5—7, Ipingea — 1 punct; 4—6, Lăicere — 1 punct; 6—8, Catrință — 1 punct.

Monoverb cu întars — 2 puncte: Scoarță.

Biverb paradoxal — 2 puncte: Scurteică lungă.

Criptografie — 2 puncte: Curea lată din piele.

Triverb — 2 puncte: Catrință cu gene.

Joc anagramat — 4 puncte: Reclă — Reclă — Celar — Racle — Clare — Lacre.

Monoverb silogistic — 2 puncte: Maramă.

SERIA a III-a

ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ — 70 puncte

Orizontal: 1) Soc — Tloc — Muzeul de artă populară — Oatie — Cofă. 2) Toi — U — Olat — Tășan — Riete — Șfarogi — Tip — B — Sir. 3) S — Ori — Tu — Rubine — A — Uși — N — Abace — Aer — Foa — R. 4) A — Răzuș — Crăpate — Pro — T — Cin — Amorași — Conci — C. 5) L — Oierit — Umili — Poale — Ortac — Edili — Sardac — O. 6) T — Brătări — Anula — Crug — Bard — Stema — Străită — S. 7) If — Ela — Imp — Etalarăm — B — Barabule — Tar — Iți — Zi. 8) Tel — A — P — Cec — Amă- git — Tom — Tăiere — Vel — S — A — Băt. 9) Arar — Ari — Seu — Emis — Șirag — Grai — Ais — Bus — Gubă. 10) Mi — Imitare — Gavanoș — Obla- nic — Rr. 11) Eb — Butelcă — Ipingea — Dantelă — Da. 12) Inat — Ion — Lai — Tare — Argeș — Cats — Ciu — Ili — Pană. 13) Ser — V — I — Acu — Gogolt — Ait — Sarci — Cra — A — B — Cir. 14) La — Bec — Aba — Felegean — C — Toloboni — Ari — Cao — Cn. 15) I — Balercă — Romon — Alac — Arpe — Arson — Scoarțe — I. 16) C — Alinat — Toiag — Angra — Curat — Linar — Mundir — C. 17) E — Cînaș — Castron — Tel — B — Pop — Veresie — Ataca — I. 18) O — Etc — Test — Iaaz — R — Boț — N — Mil — Lăute — Ace — S. 19) Tat — A — Minten — Tu- es — Cojoc — Cipca — Drigi — A — Sar. 20) Ușor — Sacșii — Catrință — Pogmată — Lăi- cere — Fotă.

Metazeze: Tigăie — Tigăie — 2 puncte. Sistare — Șistare — 2 puncte.

Criptografie — 3 puncte: In- căleca un cirilan pe deșelate.

Monoverb cu întars — 2 puncte: Pălămidă.

Metagramă — 3 puncte: Briș- că — crișcă — drișcă — frișcă — hrișcă — trișcă.

Triverb — 2 puncte: Pelin de mai.

CONDIȚIILE DE PARTICIPARE LA ÎMPĂRTIREA PREMIILOR

Reamintim participanților la concurs, care vor să ia parte la împărțirea premiilor, că sînt obligați să-și calculeze singuri — pe baza soluțiilor jocurilor publicate în pagina de față — numărul de puncte pe care l-au totalizat prin dezlegările lor corecte. Punctajul obținut va fi trecut pe couponul de dezlegări completat cu toate datele cerute și înaintat redacției pînă la data de 12 august.

CUPON DE DEZLEGĂRI

Numele și prenumele . . . . .

Profesia și locul de muncă . . . . .

Adresa . . . . .

Puncte totalizate . . . . .

**TE VĂD!..
TE VĂD!..**

LA DRUMUL MARE..

Protagonista este Incasatoarea de pe autobusul nr. 59144 (IRTA-Galați) — cursa com. 23 August-Niculitel — care „potrivit dispozițiilor”, susține ea, apreciază din ochi greutatea bagajelor, impunându-le la o taxă de la 5 la 25 de lei.

Oare din teama de a nu încălca aceste „dispoziții” uită domnia-sa să elibereze chitanțe pentru sumele încasate?... (ca să nu mai vorbim de pasagerii urcați pe parcurs pînă la Niculitel, cărora rareori le este dat să primească bilet pentru cursa plătită...)

Poate știe și șoferul ceva...

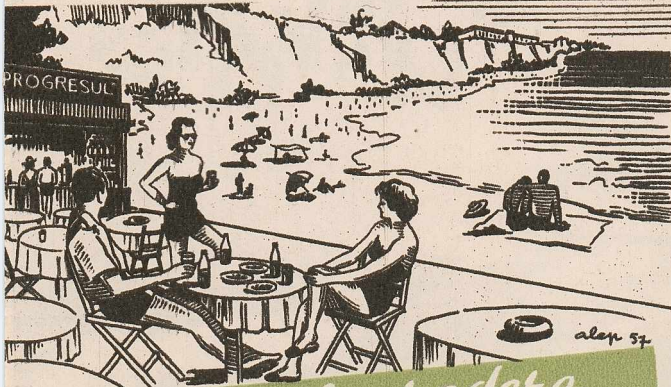
PARC

...special amenajat și utilat cu resturi de șchelărie, vagonete, scînduri, bălării și alte jocuri distractive pentru cei aproape 300 de copii ai locatarilor, în spatele blocurilor Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor din Parcul Rahova. →

TE VĂD, TE VĂDI...

...Doar în vis! Că la centrale de ră- ceritoare din București ești... lipsă.

Vizitați cu încredere
UNITĂȚILE DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ din
VASILE ROAITĂ • EFORIE
TECHIRGHIOI și MAMAIA

PERMANENT BINE APROVIZIONATE
ORCHESTRA — DANS — BUNĂ DESERVIRE

1) Rochie din țesătură în buline, încheiată cu nasturi. Fusta este croită în spate din 2 volane mari, marcate la întretăiere cu paspol de culoarea bulinelor. 2) Rochie de dimineață în dungii; partea de sus a corsajului este din material uni de culoarea dungilor, imitînd un bofero. 3) Un alt model în dungii; platca de peste umeri, precum și banda de la tiv sînt așezate pe lat. 4) Rochie din poplin. Garnitura de benzi țighele pe corsaj ascunde un buzunar, iar pe fustă banda este trasată prin buzunarele aplicate. 5) Model tineresc din material în dungii, croit pe lat. Bretelele croite în lung se continuă în părți pe toată lungi- mea rochiei, deschizîndu-se în două cute duble. 6) Rochie cu linie îngustă, avînd croială originală. 7) Rochie elegantă din șantung sau alt material uni.

DELEGAȚIA SPORTIVĂ A R.P.R. a fost întâmpinată cu vii aplauze de spectatorii din tribunele stadionului „V. I. Lenin”. În primele două rânduri se află jucătoarele de handbal Irina Nagy și Victorița Dumitrescu, scrimera Ecaterina Orb, jucătoarele de volei Doina Ivănescu, Adriana Honet, Cornelia Moraru și componente ale echipei de schi 8 + 1.

FINALELE DINAMOVIADEI JUNIORILOR au adunat pe terenurile frumosului parc sportiv din șos. Ștefan cel Mare peste 300 de tinere talente de pe întreg cuprinsul țării, care și-au disputat înfletitea la cinci discipline. La volei am asistat la o pasionantă finală câștigată de echipa juniorilor dinamoviști din București.

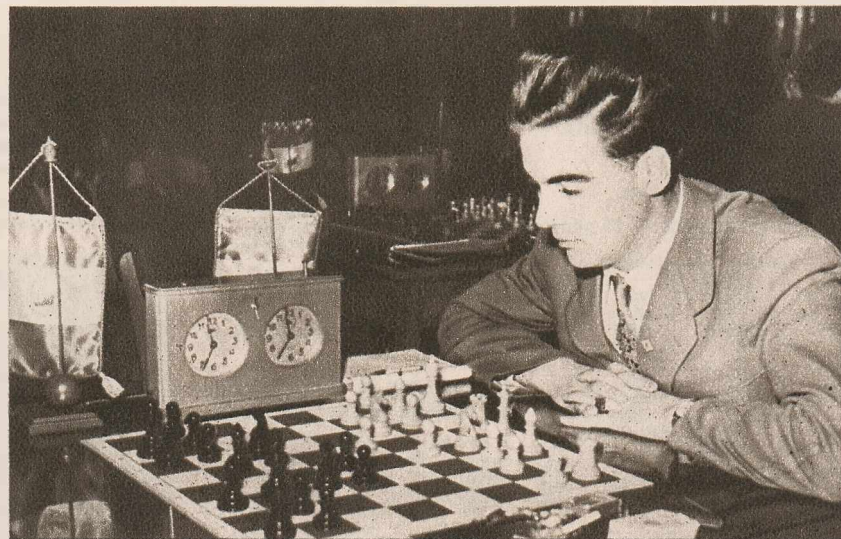
MAREA ÎNTÎLNIRE

Allan Lawrence (Australia)... Adhemar Ferreira da Silva (Brazilia)... Zoltan Berczik (R.P. Ungară)... Behrendt (R.D. Germană)... Norman Read (Noua Zeelandă)... Januș Sidlo (R.P. Polonă)... Debut (Franța)... Emil Zatopek (R. Cehoslovacă)... Iurii Stepanov (U.R.S.S.)... Cu toții și-au dat întâlnire în vara aceasta pe impunătorul stadion „V. I. Lenin” din Moscova. Aceștia sînt doar cîțiva din cei 4.000 de participanți la cea de-a III-a ediție a Jocurilor Sportive Internaționale Prietenesti ce se desfășoară în aceste zile în capitala Uniunii Sovietice, gazda măreței sărbători a tineretului lumii. Numai Jocurile Olimpice au reușit să adune laolaltă un număr atît de mare de sportivi din toate colțurile lumii, sportivi cu impresionante cărți de vizită, pe care sînt trecute recorduri mondiale sau europene, strălucite victorii olimpice sau valoroase titluri internaționale.

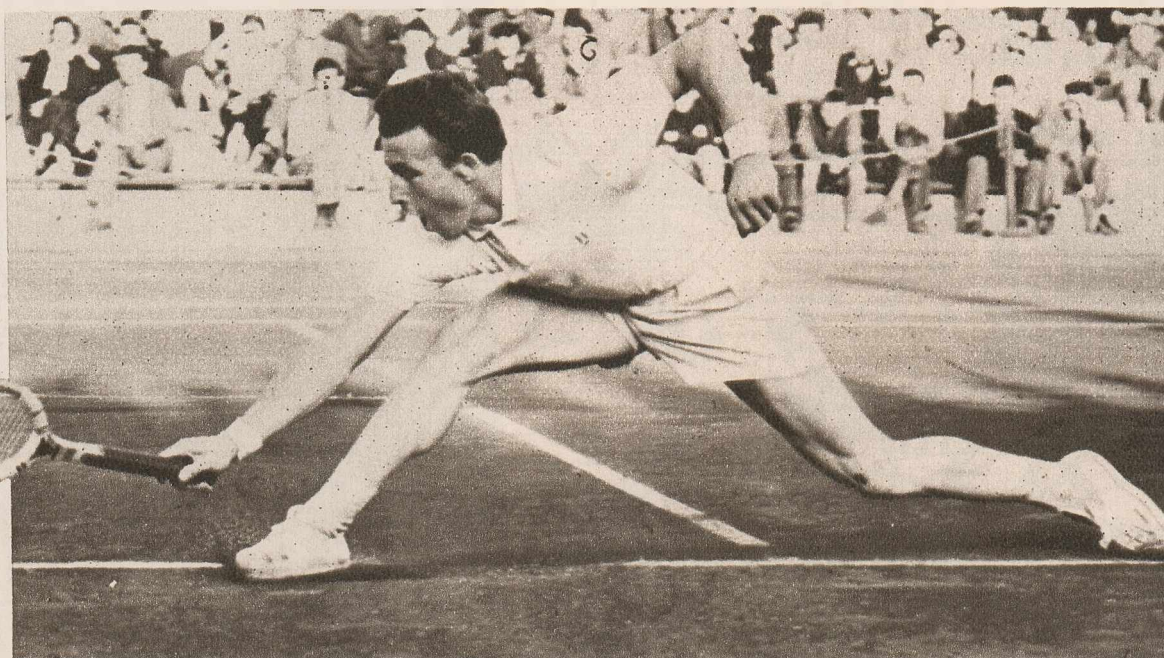
În întrecerile de la Moscova, la 23 de discipline iau parte reprezentanți ai 49 de țări, înregistrîndu-se astfel, în privința participării, o performanță inegalabilă pentru oricare întrecere sportivă internațională, înafara Olimpiadelor. Dar curînd, la închiderea acestei uriașe competiții, se vor putea face și alte statistici.

Pe baza rezultatelor anterioare și a victoriilor internaționale s-ar putea lesne alcătui o listă a favoriților pentru toate întrecerile finale de la Moscova. Dar indiferent de partea cui va fi victoria, indiferent cărei delegații îi va reveni cel mai mare număr de medalii de aur, cea de-a treia ediție a Jocurilor Sportive Internaționale Prietenesti va constitui, în primul rînd, o victorie a tinereții și dragostei de viață, o biruință a sportului pus în slujba păcii și înfrățirii dintre popoare.

TURNUL DE TENIS din cadrul celei de-a treia ediții a Jocurilor Sportive Internaționale Prietenesti reunește multe rachete frunțose din arena sportivă internațională. Dintre favoriții concursului, cele mai mari șanse la victorie le are jucătorul austriac Huber. Reprezentantul nostru Gh. Viziru a inaugurat acest turneu cu o frumoasă victorie asupra tînărului jucător moscovit Pankov. În clișeu, austriacul Huber într-o caracteristică poziție de joc.

VICTOR CIOCÎLȚEA reprezintă mișcarea șahistă din țara noastră în importantul concurs internațional din localitatea Szczawno Zdrój (R.P. Polonă), la care participă jucători din Austria, R.P. Polonă, R.D. Germană, R.P. Ungară, U.R.S.S., R.P.F. Iugoslavia, Olanda, Anglia și R.P.R. În prima rundă Victor Ciocîlțea a obținut o frumoasă victorie în fața șahistului polonez Doda.

SPORT

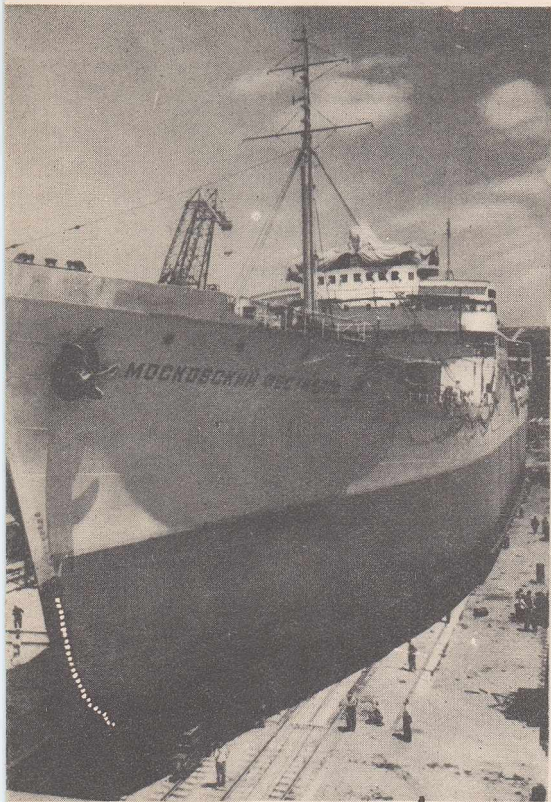
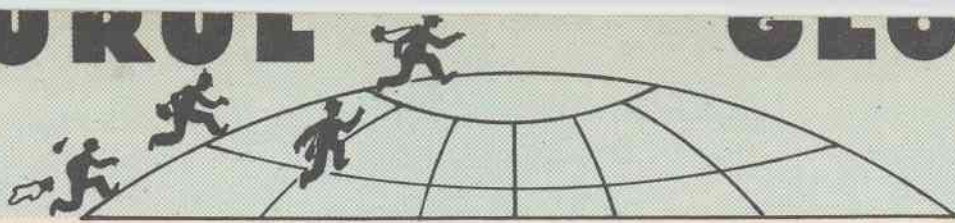
REDACȚIA : BUCUREȘTI Casa Postală 3507 of 33
PIAȚA ȘCÎNTEII Tel. 7.60.10 Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

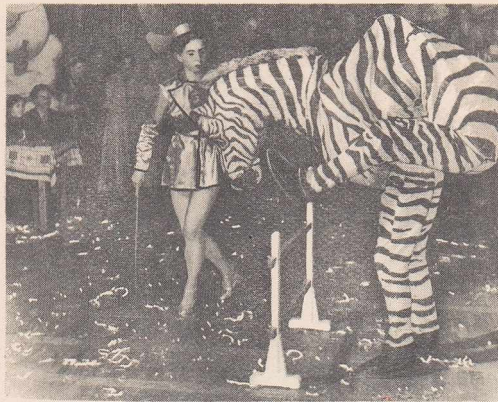
PREȚUL ABONAMENTELOR

3 luni : 18 lei
6 luni : 36 lei
un an : 72 lei

Zebra curajoasă.
De fapt curajoase sînt doar picioarele din-
apoi. Partea dinainte a
zebrei rămîne impasi-
bilă și privește cu me-
lancolie obstacolul ce i
s-a ivit în cale. Pînă
la urmă, însă, zebra
va ieși din impas, spre
hazul tinerilor specta-
tori veniți să petreacă
la serata dansantă or-
ganizată de Clubul Ti-
neretului din Berlin.

Foto: Paszkowiak-Berlin.

porul Festivalului. În cinstea celui de al VI-lea
al Mondial al Tineretului și Studenților, la Șan-
se Navale din Kerson (U.R.S.S.) a fost terminat
e de termen și lansat un nou vas căruia i s-a
umele de „Festivalul de la Moscova”.

Lumea copiilor. În Piața
Djerjinski din Moscova s-a des-
chis un mare magazin universal
pentru copii, „Lumea copiilor”.
În cele 117 raioane, ce ocupă în
total o suprafață de peste 16
mii metri pătrați, se pot găsi cele
mai variate articole pentru copii.

- 1) Noul magazin „Lumea copiilor.”
- 2) Rationul de jucării.

ctură. 25.000 de lire a obținut pictorul italian din foto-
a de mai sus pentru cele două tablouri care îl încă-
ză și care nu reprezintă altceva de la un capăt la celălalt
nzei, decît o culoare uniformă albastră.
practicilor susțin că tablourile reprezintă „Cerul”.
ale artei, se pare într-adevăr că pictorul e pîcat din... cer...
cat numai că găsește susținători pe pămînt...

gi impecabile. Orice
ină din R. D. Germană
astăzi să calce panta-
oșului, cu cinci minute
de plecarea lui la ser-
cu ajutorul aparatului
pe care îl vedeți în fo-
a alăturată. O pereche
ntaloni și fonoași, cu
chi”, capătă în 1-2

Inventivitate. Lavoisier a avut dreptate: „în natură nimic

GONG

PUBLICUL APLAUDĂ

● decernarea titlului de ar-
tist al poporului U.R.S.S.,
excellentului regizor G. A. Tov-
stonogov, care a fost nu de-
mult oaspetele țării noastre.
Printre ultimele realizări ale
sale amintim montarea plină
de lirism a „Stelei fără nume”
de Mihail Sebastian, pe scena
teatrului Gorki din Leningrad.

● ciclul de reprezentații date
la Sydney (Australia) de ma-
rea actriță americană Kath-
erine Hepburn. Alături de Ro-
bert Helpman, ea s-a dovedit
o desăvîrșită interpretă sha-
kespeariană, jucînd rolurile
Portiei din „Neguțătorul din
Veneția” și Caterinei din „Fe-
meia îndărătnică”.

● turneul la Moscova al
Teatrului Dramatic Kabardin,
prilejuit de aniversarea a 400
de ani de la alipirea Kabar-
diei la Rusia. Colectivul a
prezentat în premieră come-
dia originală „Familia Ta-
mas”, de Shagapseev, care a
fost primită cu viu interes
de spectatori.

● vestea reparației pe sce-
na Teatrului Național Popu-
lar din Paris a talentatului
Gérard Philippe, care în ulti-
mul an a fost ocupat exclusiv
cu activitatea cinematografică.
El își va face reîntregirea
cu dificilul rol al lui Hypolit
din „Fedra” de Racine, avînd
ca parteneră pe Maria Cas-
ares, alături de care l-am văzut
în filmul „Mănăstirea din
Parma”.

● prima înscenare în Bul-
garia a unei lucrări dramatice
aparținînd cunoscutului scri-
tor turc Nazim Hikmet. Co-
lectivul care a făcut acest în-
ceput, montînd cu deosebită
înțelegere și farmec piesa
„Legenda iubirii”, este cel
al tinărului teatru din Has-
kovo.

PUBLICUL CRITICĂ

● pe antreprenorii teatrului
londonezi care au importat de
peste ocean opera „Kismeth”.
E vorba de o prezentare re-
vucistică a „Cneazului Igor”
de Borodin, în care, de pildă,
cunoscuta muzică a dansuri-
lor polovțiene a devenit un
siropos duet de dragoste intîl-
tulat: „Străini în Paradis”!

● tentativa lui André Ran-
san de a reinterpretă „Alceste”
lui Euripide, făcînd din ea o
apologie a libertinajului. Cu
toată truda unor interpreți
de talia actrițelor Suzy Prim
și Madeleine Ozeray, lucrarea
a nemulțumit pe auditorii ra-
dicalului francez, cărora le-a
fost transmisă în primă au-
diție.

● eșecul ultimei lucrări
dramatice a lui Tennessee Wil-
liams, autor foarte bine cōtat
în ultimii ani în America;
„Orfeu coborînd în Infern”
a însemnat o lamentabilă că-
dere.

● stilul nerealist, excesiv
grotesc, în care a fost jucată
la teatrul Syrena din Varșovia
comedia amară „Domnul Vin-
cenzio e tatăl meu” a italia-
nului Scarpetta, unul dintre
reprezentanții de seamă ai
dramaturgiei napolitane de la
începutul secolului.

